

Lovforslag nr. L 245. Fremsat den 28. april 1995 af indenrigsministeren (Birte Weiss)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner

(Udligningsreform)

§ 1

I lov nr. 423 af 1. juni 1994 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner foretages følgende ændringer:

1. I § 1, nr. 1, ændres »helt eller delvis statsfinansieret« til: »mellemkommunal«.

2. §§ 2-9 affattes således:

»Udligning af beskatningsgrundlag

§ 2. Kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis beskatningsgrundlag er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag.

Stk. 2. Kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet, yder ud over tilskud efter stk. 1 et årligt tilskud til de kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

§ 3. En kommunes tilskud eller tilsvare pr. indbygger efter § 2, stk. 1, beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for alle landets kommuner ganget med et udligningsniveau på 0,45 og et beregnet beskatningsniveau efter stk. 2. Det samlede tilskud eller tilsvare for

kommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller tilsvaret pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 2. Det beregnede beskatningsniveau fastsættes som de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter i hele landet divideret med det samlede beskatningsgrundlag i hele landet.

§ 4. For kommunerne i hovedstadsområdet beregnes tilskud eller tilsvare pr. indbygger efter § 2, stk. 2, som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet ganget med et udligningsniveau på 0,40 og et beregnet beskatningsniveau efter stk. 2. Det samlede tilskud eller tilsvare for kommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller tilsvaret pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 2. Det beregnede beskatningsniveau fastsættes som de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter i hovedstadsområdet divideret med det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Udligning af udgiftsbehov

§ 5. Kommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger, jf. § 6, er mindre end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis udgiftsbehov er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger.

§ 6. En kommunes udgiftsbehov pr. indbygger beregnes som kommunens samlede udgiftsbehov efter § 7, divideret med kommunens indbyggertal. En kommunes tilskud eller tilsvær efter § 5 beregnes ved at gange forskellen mellem kommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger for kommunerne i hele landet, med kommunens indbyggertal og et udligningsniveau på 0,45.

§ 7. Kommunens samlede udgiftsbehov opgøres som summen af:

- 1) et grundtillæg,
- 2) kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv. og
- 3) det socialt betingede udgiftsbehov.

Stk. 2. Grundtillægget efter stk. 1, nr. 1, udgør 7,5 mio. kr.

Stk. 3. Af de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter, fratrukket det beløb, der indgår ved beregning af grundtillæg efter stk. 2, henregnes 80 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov mv. efter stk. 1, nr. 2, og 20 procent til det socialt betingede udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 3.

Stk. 4. Kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv., efter stk. 1, nr. 2, beregnes som summen af:

- 1) kommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper ganget med en beregnet gennemsnitsomkostning
- 2) kommunens beregnede boligstøtteudgifter beregnet ud fra de landsgennemsnitlige boligstøtteudgifter pr. udlejningslejlighed og
- 3) kommunens erhvervsbetingede udgifter til førtidspension beregnet ud fra de gennemsnitlige udgifter til førtidspension for enkelte erhvervsgrupper.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregningen af det aldersbestemte udgiftsbehov efter stk. 4, nr. 1. Indenrigsministeren fastsætter ligeledes, hvorledes de enkelte aldersgrupper, de beregnede boligstøtteudgifter og de erhvervsbetingede udgifter til førtidspension vægtes ud fra den landsgennemsnitlige fordeling af udgifterne.

Stk. 6. Det socialt betingede udgiftsbehov pr. indbygger efter stk. 1, nr. 3, opgøres som et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socialt indeks for den enkelte kommune, efter stk. 7. Det landsgennemsnitlige beløb pr. indbygger beregnes ud fra

udgiftsandelen efter stk. 3, divideret med indbyggertallet i hele landet.

Stk. 7. En kommunes sociale indeks efter stk. 6, bestemmes som forholdet mellem henholdsvis summen af kommunens vægtede andele af følgende kriterier i hele landet og kommunens andel af indbyggertallet i hele landet:

- 1) Antallet af børn af enlige forsørgere med en andel på 32,5 pct.,
- 2) Antallet af særligt socialt belastede boliger med en andel på 25,0 pct.,
- 3) Antallet af 20-59-årige, der er uden beskæftigelse, udover 5 procent af antallet af 20-59-årige i kommunen med en andel på 25,0 pct.,
- 4) Antallet af udenlandske statsborgere fra andre lande end de nordiske, EU-landene og Nordamerika, med en andel på 10,0 pct.,
- 5) Antallet af indbyggere i områder, udenfor hovedstadsområdet, med særlige bysociale problemer, med en andel på 7,5 pct.

§ 9. I udligningen af udgiftsbehov inden for hovedstadsområdet beregnes den enkelte kommunes samlede udgiftsbehov som summen af:

- 1) kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv. og
- 2) det socialt betingede udgiftsbehov.

Stk. 2. Af de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter i hovedstadsområdet henregnes 75 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov mv. efter stk. 1, nr. 1, og 25 procent til det socialt betingede udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv. efter stk. 1, nr. 1, beregnes som summen af:

- 1) kommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper ganget med en beregnet gennemsnitsomkostning, og
- 2) kommunens erhvervsbetingede udgifter til førtidspension beregnet ud fra de gennemsnitlige udgifter til førtidspension for enkelte erhvervsgrupper.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregningen af det aldersbestemte udgiftsbehov efter stk. 3, nr. 1. Indenrigsministeren fastsætter ligeledes, hvorledes de enkelte aldersgrupper og de erhvervsbetingede udgifter til førtidspension vægtes ud fra den landsgennemsnitlige fordeling af udgifterne.

Stk. 5. Det socialt betingede udgiftsbehov pr. indbygger i hovedstadsområdet, efter stk. 1, nr. 2, opgøres som et gennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socialt indeks for den enkelte kommune i hovedstadsområdet, efter stk. 6. Det gennemsnitlige beløb pr. indbygger i hovedstadsområdet beregnes ud fra udgiftsandelen efter stk. 3, divideret med indbyggertallet i hovedstadsområdet og kommunens andel af indbyggertallet i hovedstadsområdet.

Stk. 6. En kommunes sociale indeks efter stk. 5 bestemmes som forholdet mellem henholdsvis summen af kommunens vægtede andele af følgende kriterier i hovedstadsområdet og kommunens andel af indbyggertallet i hovedstadsområdet:

- 1) Antallet af børn af enlige forsørgere med en andel på 32,5 pct.
- 2) Antallet af udlejningsboliger med en andel på 20,0 pct.
- 3) Antallet af 20-59-årige, der er uden beskæftigelse, udover 5 procent af antallet af 20-59-årige i kommunen med en andel på 25,0 pct.
- 4) Antallet af personer uden erhvervsuddannelse, med en andel på 12,5 pct.
- 5) Antallet af udenlandske statsborgere fra andre lande end de nordiske, EU-landene og Nordamerika, med en andel på 10,0 pct.«.

3. I § 10, stk. 2, nr. 1, ændres »kildeskattelovens § 64, stk. 4,« til: »§ 16 i lov om kommunal indkomstskat,«.

4. § 10, stk. 5 og 6, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 5.* Det årlige tilskud fordeles af indenrigsministeren. Ved fordelingen reguleres tilskuddet forlods for udgifterne til statstilskuddet efter § 18 og udgifterne til statstilskuddet til kommuner efter § 19, stk. 2. Tilskuddet fordeles herefter i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag.«.

5. I § 11, stk. 1, indsættes i 1. og 2. pkt. efter »21« »og bidrag i henhold til lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale momsfond«.

6. I § 11, stk. 3, udgår », jf. § 4, stk. 4«.

7. § 11, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Hvis en kommune i hovedstadsområdet er omfattet af reglen i stk. 1, hvis kommunen yder tilsvaret efter § 4, og hvis kommunens beskatningsniveau er højere end udskrivningsprocenten, beregnes et særligt tilsvaret for kommunen. Det særlige tilsvaret udgør forskellen mellem den beregnede korrektion, der ville være beregnet efter samme bestemmelse, såfremt kommunens udskrivningsprocent havde svaret til beskatningsniveauet.«.

8. §§ 13-16 affattes således:

»§ 13. En amtskommunes tilskud eller tilsvaret pr. indbygger efter § 12 beregnes som forskellen mellem amtskommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med et udligningsniveau på 0,80 og et beregnet gennemsnitligt beskatningsniveau. Det samlede tilskud eller tilsvaret for amtskommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller tilsvaret pr. indbygger med amtskommunens indbyggertal.

Stk. 2. Det beregnede gennemsnitlige beskatningsniveau efter stk. 1 beregnes som de samlede amtskommunale nettodrifts- og anlægsudgifter divideret med det samlede amtskommunale beskatningsgrundlag.

§ 14. Amtskommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger er mindre end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger, yder et årligt tilskud til de amtskommuner, hvis udgiftsbehov er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger.

§ 15. En amtskommunes udgiftsbehov pr. indbygger beregnes som amtskommunens samlede udgiftsbehov efter § 16, divideret med amtskommunens indbyggertal. En amtskommunes tilskud eller tilsvaret efter § 16 beregnes ved at gange forskellen mellem amtskommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger for amtskommunerne i hele landet med amtskommunens indbyggertal og et udligningsniveau på 0,80.

§ 16. En amtskommunes samlede udgiftsbehov opgøres som summen af:

- 1) amtskommunens aldersbestemte udgiftsbehov og

2) det socialt betingede udgiftsbehov.

Stk. 2. Af de samlede amtskommunale netodrifts- og anlægsudgifter henregnes 80 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 1, og 20 procent til det socialt betingede udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Amtskommunens aldersbestemte udgiftsbehov beregnes ud fra amtskommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper og den gennemsnitlige fordeling af de amtskommunale udgifter på de enkelte alderstrin.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregningen af det aldersbestemte udgiftsbehov. Indenrigsministeren fastsætter ligeledes, hvorledes de enkelte aldersgrupper vægtes ud fra den landsgennemsnitlige fordeling af udgifterne.

Stk. 5. Det socialt betingede udgiftsbehov pr. indbygger efter stk. 1, nr. 2, opgøres som et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socialt indeks for den enkelte amtskommune, efter stk. 6. Det gennemsnitlige beløb pr. indbygger for amtskommunerne beregnes ud fra udgiftsandelen efter stk. 2, divideret med indbyggertallet i hele landet.

Stk. 6. En amtskommunes sociale indeks efter stk. 5, bestemmes som forholdet mellem henholdsvis summen af amtskommunens vægtede andele af følgende kriterier i hele landet og amtskommunens andel af indbyggertallet i hele landet:

- 1) Antallet af børn af enlige forsørgere med en andel på 50 pct.
- 2) Antallet af enlige i aldersgruppen 65 år og derover med en andel på 50 pct. «.

9. I § 17, stk. 2, nr. 1, ændres »kildeskattelovens § 64, stk. 4,« til: » § 16 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, «.

10. § 18 affattes således:

»§ 18. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er mindre end 90 pct. af landsgennemsnittet.

Stk. 2. Tilskuddet efter stk. 1 beregnes som 0,40 ganget med det i landsudligningen af forskelle i beskatningsgrundlag anvendte beskatningsniveau, efter § 3, stk. 2, og forskellen mellem den enkelte kommunes beskatningsgrund-

lag pr. indbygger og 90 pct. af landsgennemsnittet. Det samlede tilskud fremkommer ved at gange med kommunens indbyggertal.«.

11. § 19 affattes således:

»§ 19. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner. Tilskudsrammen udgør 123 mio. kr. for kommuner og 50 mio. kr. for amtskommuner. Tilskuddet reguleres fra og med 1997 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For året 1997 forhøjes tilskuddet med en procent ud over satsreguleringsprocenten svarende til den nedregulering, der følger af forhøjelsen af arbejdsmarkedsbidragene.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan fra tilskudsåret 1996 yde et særligt tilskud til kommuner og amtskommuner, hvis samlede byrdefordelingsmæssige tab i forbindelse med lov nr. 467 af 30. juni 1993, lov nr. 423 af 1. juni 1994 og de ændringer, der i 1995 er gennemført i tilskuds- og udligningssystemet med virkning fra og med 1996 og i refusionsats for boligsikring beregnes at overstige 0,2 pct. af deres beskatningsgrundlag. Den enkelte kommunes og amtskommunes samlede byrdefordelingsmæssige tab opgøres som summen af:

- 1) tab ved lov nr. 467 af 30. juni 1993, der er beregnet til at overstige 0,15 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.
- 2) tab ved lov nr. 423 af 1. juni 1994, der er beregnet til at overstige 0,3 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.
- 3) tab eller gevinst ved de ændringer i der i 1995 er gennemført i tilskuds- og udligningssystemet med virkning fra og med 1996 og i ændret refusionsats for boligsikring.

Stk. 3. Tabet efter stk. 3 fastsættes på grundlag af de på lovgivningstidspunktet beregnede konsekvenser. Tilskuddet for 1996 ydes for kommuners og amtskommuners samlede byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger 0,2 pct. af deres beskatningsgrundlag. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med 0,2 procentpoint.«.

12. I § 20 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Til kommunerne i hovedstadsområdet ydes et udligningstilskud svarende til kommunernes nettoudgifter til individuel boligstøtte mv. i henhold til lov om individuel bolig-

støtte, og en nærmere andel af visse kommunale nettoudgifter i henhold til lov om boligbyggeri, lov om byfornyelse og boligforbedring, og lov om boliger for ældre og personer med handicap. Samtlige kommuner i hovedstadsområdet bidrager til det årlige tilskud i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.«

13. § 21, stk. 2, 4. pkt, stk. 3, 4. pkt og stk. 4, 2. pkt., ophæves.

14. § 23, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

15. I § 24, 1. pkt. i afsnittet *Beskatningsgrundlag for en kommune*, ændres: »Summen af provenuet af kommunens indkomstskat og særlige indkomstskat« til: »Provenuet af kommunens indkomstskat«

16. I § 24, ophæves 3. pkt. i afsnittet *Beskatningsgrundlag for en amtskommune*.

17. I § 24, 1. pkt. i afsnittet *Faktisk beskatningsniveau*, udgår: »og, for kommunernes vedkommende, særlig indkomstskat«.

18. § 25, stk. 1-3, affattes således:

»§ 25. Tilskud og tilsvaret efter §§ 2, 11, 12, 18, 20 og 21 samt statstilskud efter §§ 10 og 17 beregnes på grundlag af de enkelte kommuners og amtskommuners beskatningsgrundlag, faktiske beskatningsniveauer, udskrivningsprocenter, og de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter i tilskudsåret.

Stk. 2. Tilskud og tilsvaret efter §§ 5, 8 og 14 beregnes på grundlag af kommunernes henholdsvis amtskommunernes samlede budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter i beregningsåret, korrigeret for skønnede merudgifter henholdsvis mindreudgifter fra beregningsår til tilskudsår, som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen og ændringer i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed, efter § 10, stk. 2, og § 17, stk. 2. De opgjorte nettodrifts- og anlægsudgifter reguleres til tilskudsårets skønnede prisniveau, og indgår endeligt i opgørelsen, således som opgjort pr. 1. juli i beregningsåret.

Stk. 3. Ved beregningen af kommuners og amtskommuners beskatningsgrundlag pr. indbygger og udgiftsbehov pr. indbygger samt ved fastsættelsen af det samlede tilskud eller tilsvaret, henregnes til folketallet i en kommune personer, for hvilke kommunen i henhold til lov om social bistand, lov om boliger for ældre og personer med handicap, og lov om sociale pensioner, har den generelle betalingsforpligtelse. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

19. § 27, stk. 2, ophæves.

20. § 30 affattes således:

»§ 30. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelse og afregning af tilskud og tilsvaret i henhold til § 20, stk. 2.«

21. I § 31 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter, uanset § 33, stk. 1, for tilskudsåret 1996 særlige regler om udmelding, opgørelse og efterreguleringen af tilskud og tilsvaret til dækning af kommunernes merudgiftsbehov efter § 21, stk. 2.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter, uanset § 33, stk. 1, for tilskudsårene 1996 og 1997 særlige regler om udmelding, opgørelse og efterregulering af tilskud og tilsvaret til dækning af kommunernes merudgiftsbehov efter § 21, stk. 3.«

22. § 33 affattes således:

»§ 33. Indenrigsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse om størrelsen af de endeligt opgjorte tilskud og tilsvaret efter §§ 5, 8 og 14, de endeligt opgjorte tilskud efter § 19, stk. 2, samt § 21, og de foreløbigt opgjorte tilskud og tilsvaret efter § 11 og § 23.

Stk. 2. Den foreløbige opgørelse af tilskud og tilsvaret efter overudligningsbestemmelserne i § 11, stk. 1 og 4, foretages på basis af de enkelte kommuners faktiske beskatningsniveauer og udskrivningsprocenter i beregningsåret, samt det beregnede beskatningsgrundlag, efter stk. 7.

Stk. 3. Afregning af tilskud og tilsvaret efter §§ 2 og 10, § 11, stk. 2 og 3, samt §§ 12, 17 og 18, tilsvaret efter §§ 20 og 21 samt foreløbige bidrag i henhold til lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale moms-

fond, sker i tilskudsåret enten på basis af kommunens egen beregning ved budgetvedtagelsen af foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb, efter stk. 4 – 6, eller på basis af en af indenrigsministeren udmeldt samlet beregning af tilskud og udligning for tilskudsåret, efter stk. 7 og 8.

Stk. 4. Til brug for kommunernes egen beregning af foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb, efter stk. 3 giver indenrigsministeren senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse om følgende:

- 1) Det skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger, og det samlede beskatningsgrundlag for kommuner i hele landet.
- 2) Det skønnede udligningsgrundlag for tilskud efter § 18.
- 3) Det skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger og det samlede beskatningsgrundlag for kommuner i hovedstadsområdet.
- 4) Det skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger og det samlede beskatningsgrundlag for amtskommuner i hele landet.
- 5) Det foreløbige opgjorte beskatningsniveau, efter § 3, stk. 2, § 4, stk. 2 og § 13, stk. 2.
- 6) Størrelsen af de samlede tilskud og tilsvær, der fordeles efter beskatningsgrundlag efter §§ 10 og 17, og § 11 stk. 2, og 3, §§ 20 og 21. Indenrigsministeren lægger i den forbindelse et skønnet samlet udligningstilskud efter § 18 til grund.
- 7) Størrelsen af de samlede foreløbige bidrag i henhold til § 3, stk. 2, i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale momsfond.

Stk. 5. Beregningen af de skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger og de samlede beskatningsgrundlag sker i overensstemmelse med de af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag i henhold til § 7 i lov om kommunale indkomstskat, jf. lov om amtskommunal indkomstskat § 10, og de skønnede grundværdier, efter stk. 8.

Stk. 6. Indenrigsministeren fastsætter regler om kommunernes budgettering og indberetning af tilskud og tilsvær, efter stk. 3 og 4.

Stk. 7. I kommuner, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 7 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, anvender de af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag, sker afregningen i tilskudsåret af tilskuds- og udlignings-

beløb efter stk. 3, på grundlag af en beregning foretaget af indenrigsministeren. Indenrigsministeren giver senest den 1. juli i året før tilskudsåret kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse om denne beregning.

Stk. 8. Beregningen af tilskuds- og udligningsbeløb efter stk. 7, sker i overensstemmelse med de i stk. 4 nævnte skøn, det af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag for kommunen efter § 7 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, de af indenrigsministeren skønnede afgiftspligtige grundværdier i tilskudsåret, og et skønnet folketal for tilskudsåret. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen.

Stk. 9. Ændringer i medfør af § 10, stk. 4, og § 17, stk. 4, meddeles af indenrigsministeren senest 14 dage efter Finansudvalgets tilslutning eller samtidig med meddelelsen efter stk. 1, om tilskud og tilsvær for det kommende tilskudsår. Indenrigsministeren kan herefter foretage en tilsvarende korrektion i den enkelte kommunes eller amtskommunes foreløbige statstilskud, efter stk. 4 henholdsvis stk. 7.

Stk. 10. Indenrigsministeren giver senest 1. juli meddelelse om efterregulering for tidligere tilskudsår.

Stk. 11. Udgør de endeligt beregnede tilskud og tilsvær efter denne lov et større eller mindre beløb end de beløb, der efter stk. 1-9 er afregnet med kommunen eller amtskommunen i tilskudsåret, afregnes forskelsbeløbet mellem staten og kommunerne henholdsvis amtskommunerne i året to år efter tilskudsåret, jf. dog stk. 13.

Stk. 12. Forskelsbeløb i henhold til stk. 11 tillægges forskelsbeløb for indkomstskat i henhold til § 16 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, og indgår ved beregningen af rentetillæg i henhold til denne lov.

Stk. 13. For kommuner og amtskommuner, der i medfør af § 7 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, anvender det af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag, afregnes den andel af eventuelt forskelsbeløb, der kan henføres til ændringer i beskatningsgrundlag, beskatningsniveauer, udskrivningsprocenter og anvendte folketal af statskassen, jf. dog § 3, stk. 4, i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale momsfond.

Stk. 14. Indenrigsministeren fastsætter i øvrigt nærmere regler om tidspunkt for afregning af tilskud og tilsvær efter denne lov.«

23. § 36, *stk. 4*, ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og finder anvendelse fra og med tilskudsåret 1996.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1.0. Lovforslagets formål og hovedindhold

Med lovforslaget fremsættes der forslag til en samlet reform af det kommunale tilskuds- og udlignings-system.

Oplægget til reform indeholder herudover et lovforslag om ændring af skatteafregningen mv. Samlet er der tale om en sammenhængende »finansieringsreform« af de dele af den kommunale finansiering, som vedrører kommunernes skattegrundlag.

Den sammenhængende reform af både udligning og skatteafregning vil, set fra kommunernes side, muliggøre en betydelig forenkling af afregningssystemet, skabe større budgetsikkerhed for den enkelte kommune, og sikre at kommunerne kan beholde det fulde provenu ved en ekstra skatteligningsindsats.

Kommunerne vil få mulighed for at vælge et statsgaranteret udskrivningsgrundlag, og vil hermed kunne undgå de ofte store efterreguleringer af skat, tilskud og udligning, som præger den nuværende finansieringsmodel. For de kommuner, der fortsat ønsker at budgettere deres eget skattegrundlag, vil lovforslaget imidlertid også indebære en betydelig forenkling, navnlig fordi der gennemføres en række ændringer i beregningen af selve udligningssystemet, men også fordi antallet af efterfølgende afregninger begrænses.

Det nuværende tilskuds- og udligningssystem har som overordnet mål at udligne forskellene i kommunernes skattegrundlag og udgiftsbehov. Regeringens oplæg til en samlet reform tager fortsat udgangspunkt i denne overordnede målsætning, men der stilles en lang række forslag til forbedring. Lovforslaget om reform af tilskuds- og udligningssystemet sigter således imod en sammenhængende reform med følgende mål:

- a) Sikring af den sociale balance mellem kommunerne.
- b) Forenkling af det generelle tilskuds- og udligningssystem og visse øvrige særordninger.
- c) Sikring af større åbenhed om de faktiske betalingsstrømme og bedre forståelse af systemets funktion.

d) Sikring af større budgetsikkerhed og ligningsincitament for kommunerne.

e) Sikring af bedre overensstemmelse mellem kommunernes skat og service.

Præsentationsmæssigt er forslagene samlet i nedenstående »blokke«, idet de enkelte dele af reformen – ikke mindst fordelingsmæssigt – nødvendigvis må ses som en del af en samlet reform. Reformen indeholder følgende hovedelementer:

1. Øget medinddragelse af kommunerne i opgørelsen og sikring af bedre aktualitet i skatteudligningen. Dette omfatter bl.a. indførelse af muligheden for »selvbudgettering« af skatteudligningen.
2. Ændret præsentation ved opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov
3. Sikring af den sociale balance mellem kommunerne ved en forøget udligning af forskelle i kommunernes udgiftsbehov og øget tilskud til kommuner med særligt lavt beskatningsgrundlag.
4. Koordinering og samling af særordninger. Dette omfatter en tilbageføring af den særlige andel af statstilskud vedrørende budgetgarantien til det generelle statstilskud, og indarbejdelse af den særlige boligstøtteudligning i hovedstadsområdet i det generelle udligningssystem.
5. Større åbenhed og enkelhed i skatteudligningen.
6. Tilpasning af udligningsniveau i forhold til ovenstående ændringer.
7. Sikring af kommunernes ligningsincitament.
8. Forskellige tilpasninger og ajourføringer i forhold til øvrige lovændringer.

Forslaget til reform består som nævnt af to lovforslag, dels nærværende lovforslag, dels et samtidig hermed fremsat lovforslag (forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og forskellige andre love), som bl.a. indeholder:

- * Den statslige refusion af kommunernes udgifter til boligsikring hæves fra de nuværende 40 pct. til 50 pct.
- * Tilbud om et statsgaranteret skattegrundlag, der sammen med nærværende lovforslag indebærer en statslig »totalgarantiordning«, hvorefter kommunerne og amtskommunerne vil få et samlet tilbud både om et statsgaranteret skattegrundlag og

et tilknyttet statsgaranteret udligningsbeløb. Kommuner og amtskommuner, der benytter denne mulighed, vil således kunne undgå efterreguleringer af både tilskud, udligning og skat. Dermed kan kommunerne sikre sig en betydelig grad af budgetsikkerhed.

Det er regeringens udgangspunkt, at der med de nuværende forskelle i kommunernes skattegrundlag og befolkningsstruktur, er behov for en væsentlig udligning mellem kommunerne.

Udligningen mellem kommunerne er både en forudsætning for at sikre den sociale balance, og for at der bliver tale om en reel prioriteringsfrihed for alle kommuner.

Sigtet med regeringens forslag til en reform af tilskuds- og udligningssystemet er derfor at styrke det kommunale selvstyre ved at fastholde de generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne samtidig med, at den kommunale udligning forbedres.

Det kommunale tilskuds- og udligningssystem tager på flere områder udgangspunkt i det system, der blev indført i 1973 i forbindelse med kommunalreformen. Dette system er siden løbende blevet udviklet og tilpasset de forskellige finansierings- og opgaveomlægninger.

Hovedstrukturen i den nuværende lovgivning blev indført i 1983 med virkning fra og med 1984. Siden 1984 er der imidlertid gennemført en række større eller mindre tilføjelser på en række enkeltområder. Tilskuds- og udligningssystemet er herved gradvist blevet mere forgrenet og mindre gennemskueligt.

Behovet for øget gennemskuelighed og forenkling af tilskuds- og udligningssystemet er understreget af de senere års diskussion om systemet. Der er behov for en samlet forenkling, men det er regeringens udgangspunkt, at forenkling nødvendigvis må ses i sammenhæng med de krav, der i øvrigt stilles til tilskuds- og udligningssystemet.

Reformen vil bidrage til at sikre kommunernes ligningsincitament, således at den ekstra skatteindtægt, som måtte følge af en ekstra ligningsindsats fastholdes i skattekommunen.

Indenrigsministeriet vil i tilknytning til reformen af tilskuds- og udligningssystemet lægge vægt på en øget information og bedre præsentation af tilskuds- og udligningssystemet overfor kommunerne.

Nedenfor er de enkelte blokke i reformen beskrevet i hovedtræk, idet der i øvrigt henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

1.1. Øget medinddragelse af kommunerne i opgørelsen, og sikring af bedre aktualitet i skatteudligningen via bl.a. selvbudgettering af skatteudligningen

Selvbudgettering af skatteudligning

Der foreslås et nyt system, hvorefter kommunerne får mulighed for at foretage en »selvbudgettering« af de dele af tilskuds- og udligningssystemet, som har tilknytning til beskatningsgrundlaget, herunder også kommunens andel af statstilskuddet. Kommuner, der vælger et statsgaranteret udskrivningsgrundlag, vil dog ikke få behov for selv at budgetlægge disse udligningsbeløb, idet disse udmeldes samtidig med skattegrundlaget.

Et sådant system vil, uanset om der vælges statsgaranti eller selvbudgettering, skabe en »tildro« skattegrundlagsudligning, i modsætning til i dag, hvor der er et års forskinkel i udligningen – i 1994 afregnes udligningen for 1993-indkomsterne, i 1995 udlignes 1994-indkomsterne osv.

Med indførelsen af selvbudgettering får kommuner, der selv budgetterer udskrivningsgrundlaget, mulighed for – inden for rammerne af et mere forenklet system – at budgettere udligningen i forhold til de skatteindtægter, som kommunen i øvrigt skønner for budgetåret.

Kommuner, der i forhold til de øvrige kommuner eksempelvis må skønne en forholdsvis lav vækst i skattegrundlaget, vil således allerede for det samme budgetår kunne budgettere med de tilknyttede virkninger for kommunens bidrag til, eller tilskud fra, den kommunale udligning. Dermed vil selvbudgettering sikre større stabilitet i den kommunale finansiering.

Selvbudgettering har desuden det sigte, at kommunerne derved direkte medindrages i tilskudsopgørelsen, hvilket har til hensigt at fremme forståelsen af systemet.

I forhold til de »selvbudgetterede« udligningsbeløb skal der efterfølgende foretages en endelig opgørelse af kommunernes udligning – på basis af de endeligt opgjorte skattegrundlag. Dette vil, som i dag, ske to år efter indkomståret.

For staten vil selvbudgettering kunne medføre en likviditetsvirkning – f.eks. i de tilfælde kommunernes budgetterede skatteudligning i budgetåret ikke præcist summer til nul. Dette kan f.eks. opstå i de tilfælde, hvor de enkelte kommuner budgetterer med et forsigtigere skøn over væksten i kommunernes beskatningsgrundlag, end de skøn der ligger til grund for statens udmelding. Den statslige likviditetsvirkning må dog også ses i forhold til, at likviditetsvirkningen på henholdsvis skatte- og udligningssiden vil være modsat rettet.

1.2 Bedre præsentation af opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov

Enhedsbeløb

Ved den nuværende opgørelse af kommunernes udgiftsbehov kan det være svært at se, hvilke udligningsbeløb de enkelte kriterier indgår med, idet kommunernes udgiftsbehov opgøres ud fra et system med »kriterier« og »kriterievægte« og et samlet »udgiftsbehovstal« for den enkelte kommune.

For at synliggøre og forenkle den præsentationsmæssige opgørelse af kommunernes udgiftsbehov på de enkelte områder foreslås en ny opgørelsesmåde, hvorefter kommunernes befolkningsmæssige udgiftsbehov opgøres ud fra et kronebeløb pr. indbygger i de enkelte alderstrin. Omlægningen foreslås kombineret med en anden præsentation af de sociale kriterier, jf. nedenfor.

Socialt indeks

I opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov indgår de såkaldte sociale kriterier i dag med en fastsat vægt på 20 pct. De sociale kriterier indgår i udligningen som »paraplyvariable«, der skal beskrive nogle mere omfattende sociale årsagssammenhænge. Præsentationen af de sociale kriterier foreslås omlagt til et »socialt indeks«. Herved understreges det, at de sociale kriterier – eksempelvis »antal børn af enlige forsørgere« – ikke specifikt vedrører kommunens udgifter til børn af enlige, men at dette kriterium alene indgår som et af elementerne i beskrivelsen af kommunens generelle sociale struktur.

Præsentationen i form af et »socialt indeks« vil som metode ikke influere på udligningen mellem kommunerne, men der foreslås, jf. senere, en samtidig justering af de kriterier som indgår i opgørelsen af kommunernes sociale udgiftsbehov.

Endelighed i udgiftsbehovsudligningen

I dag foretages der både en foreløbig og en endelig opgørelse af udligningen af kommunernes udgiftsbehov. Som del af forenklingen indebærer lovforslaget, at opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov og udligningen af forskelle i udgiftsbehov udmeldes endeligt ved første opgørelse.

1.3. Sikring af social balance – øget udligning af forskellene i kommunernes udgiftsbehov og øget tilskud til kommuner med særligt lavt beskæftningsgrundlag

Med lovforslaget stilles der forslag om en omlægning af nogle af de eksisterende kriterier, der indgår i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov og øget vægt til de sociale kriterier i hovedstadsområdet. Formålet er at sikre bedre overensstemmelse mellem

opgørelsen og kommunernes faktiske udgiftsbehov. Det er dog regeringens udgangspunkt, at der på dette område løbende må arbejdes henimod bedre og mere præcise metoder til opgørelse af kommunernes faktiske udgiftsbehov.

Med det samtidig fremsatte lovforslag (forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og forskellige andre love) fremsættes der lovforslag om forhøjelse af den statslige refusion af kommunale udgifter til boligsikring fra 40 pct. til 50 pct. Forhøjelsen af refusionssatsen for boligsikring vil i et vist omfang medvirke til at dæmpe de fordelingsmæssige konsekvenser mellem kommunerne af de øvrige dele af lovforslaget, herunder sikre en afbalanceret afvikling af den særlige fordeling af budgetgarantibeløbet, jf. senere. Forhøjelsen af refusions-satsen skal endvidere ses som led i sikringen af den sociale balance mellem kommunerne.

Lovforslaget indebærer, at der ved opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov indregnes et særligt grundtillæg på 7,5 mio. kr., således at der tages højde for de »startudgifter«, der forekommer for alle kommuner, såvel store som små – f.eks. udgifter til kommunalbestyrelse og en vis administration.

Det nuværende »vejkriterium« (km. vej) foreslås afskaffet for både primærkommunerne og amtskommunerne. Vejkriteriet blev oprindeligt indført som kriterium for kommunernes vejudgifter, men kommunens vejlængde har isoleret set kun ringe sammenhæng med de faktiske vejudgifter, der i lige så høj grad afhænger af trafikthed mv. Kriteriet har i øvrigt været »fastfrosset« siden 1982, således at der i tilskudsopgørelsen har indgået vejlængder i 1982.

Som kriterium for kommunernes udgiftsbehov vedrørende førtidspension er der i lovforslaget indarbejdet et nyt kriterium »Erhvervsbetinget førtidspension«. Dette kriterium kan bedre end det hidtidige forklare udgiftsvariationen.

Omlægning af de sociale kriterier

I opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov er der siden 1980 indgået forskellige »sociale kriterier«, der generelt skal beskrive nogle mere omfattende sociale årsagssammenhænge. De enkelte kriterier er normalt udvalgt ud fra forskellige analyser af de enkelte kriteriers forklaringsgrad. Kriterierne vil fremover indgå i beregningen af det sociale indeks, jf. ovenfor.

I forhold til de nuværende sociale kriterier, der bl.a. er indført i 1980, er der på flere områder behov for en justering og ajourføring, for at sikre, at kriterierne i højere grad opfanger og afspejler de aktuelle forskelle i kommunernes sociale struktur.

Med hensyn til beskrivelsen af de enkelte kriterier og baggrunden for indførelsen heraf, henvises der til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Omlægningen indebærer bl.a., at kriteriet »antal fuldtidsledige « erstattes af et nyt socialt kriterium »antal 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 pct. af de 20-59-årige i kommunen«. Antal udenlandske statsborgere fra 3. lande indgår som nyt socialt kriterium. Kriteriet »antal erhvervsaktive kvinder« udgår. I hovedstadsudligningen erstattes det nuværende boligkriterium af kriteriet »antal udlejningsboliger«, og der indføres et nyt socialt kriterium »antal personer uden erhvervsuddannelse«. I landsudlig-

ningen foreslås endeligt et nyt kriterium for kommuner (udenfor hovedstadsområdet) med særlige bysociale problemer («antallet af indbyggere i områder, udenfor hovedstadsområdet, med særlige bysociale problemer).

Når kriteriet alene foreslås inddraget i opgørelsen for kommunerne udenfor hovedstadsområdet, skal dette ses i sammenhæng med, at der for hovedstadsområdet allerede er sket en væsentlig styrkelse af tilskuddene til kommuner med belastede boligområder, og at der med forslagene i denne lov vil ske en yderligere sikring af den sociale balance i hovedstadsområdet.

Oversigt over omlægning af sociale kriterier

Vægte vist efter nye præsentationsmåde*)	Hele landet		Hovedstad	
	I dag	Forslag	I dag	Forslag
Antal børn af enlige forsørgere	37,5	32,5	37,5	32,5
»Boligkriteriet«	37,5	25,0	37,5	—
Antal fuldtidsledige	12,5	—	12,5	—
Antal erhvervsaktive kvinder	12,5	—	12,5	—
Antal udlejningsboliger	—	—	—	20,0
Antal 20-59-årige uden beskæftigelse**)	—	25,0	—	25,0
Antal 25-49-årige uden erhvervsuddannelse	—	—	—	12,5
Antal udlændinge fra 3. lande	—	10,0	—	10,0
Antal indbyggere i områder, uden for hovedstadsområdet, med særlige bysociale problemer	—	7,5	—	—
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0

*) Vægten for de nuværende kriterier er af hensyn til sammenligning opjusteret fra i alt 20 pct. til 100 pct.

**) Opgjort som det antal 20-59 årige uden beskæftigelse, der overstiger 5 pct. af det samlede antal 20-59 årige.

Øget tilskud til kommuner med særligt lavt beskatningsgrundlag

Efter forslaget vil tilskuddet til kommuner med svagt beskatningsgrundlag blive forhøjet.

Det foreslås, at grænsen for, hvornår der ydes tilskud til kommuner med svagt beskatningsgrundlag, øges fra 87 pct. af landsgennemsnit til 90 pct. af landsgennemsnit.

Ordningen indebærer i dag, at der ydes et ekstra udligningstilskud til de kommuner, der har et beskatningsgrundlag, der ligger under 87 pct. af landsgennemsnit. Der ydes via ordningen et ekstra tilskud til de kommuner, der er omfattet af denne regel, på 40 pct. af forskellen op til grænsen på 87 pct. Samlet udlignes der altså incl. landsudligning 90 pct. af forskellen op til den fastsatte grænse. Efter forslaget vil selve udligningsniveauet i landsudligningen dog blive sænket fra 50 pct. til 45 pct., i forbindelse med

afskaffelsen af korrektionen for regionale lønforskel-

le. Omlægningen af den statsfinansierede landsudligning, jf. senere, vil i øvrigt automatisk have en vis betydning for beregningen af tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner, idet den skattetryksfaktor der indgår i opgørelsen, ændres. Herved sker der en vis forøgelse af tilskudsbeløbet.

Samlet er der hermed tale om en forhøjelse af tilskuddet i forhold til de ændringer, der sidste år blev gennemført ved lov nr. 423 af 1. juni 1994. Her blev tilskudsgrænsen forøget fra 85 pct. til 87 pct. af landsgennemsnit.

De foreslåede ændringer indebærer, alt i alt, at tilskuddet til kommuner med svagt beskatningsgrundlag forøges fra i alt 422 mio. kr. i 1995 til skønsmæssigt 923 mio. kr. i 1996.

F. t. l. vedr. kommunal udligning m.v.

1.4. Koordinering og samling af særordninger

Det generelle tilskuds- og udligningssystem har siden introduktionen i begyndelsen af 1970'erne bidraget til at forenkle den kommunale finansiering betydeligt, idet en lang række særordninger er blevet samlet i ét samlet finansieringssystem.

Der er dog på flere områder behov for at vurdere, om der kan ske en yderligere inddragelse af sådanne særordninger. Aktuelt stilles der forslag om:

Tilbageføring af den særlige andel af statstilskud vedr. budgetgaranti

I 1994 blev der med virkning for 1995 indført en særlig fordeling af statstilskuddet for den del af tilskuddet, der vedrører budgetgarantien. I følge loven skal fordelingen revideres i folketingssamlingen 1995/1996. Ved gennemførelse af en reform af tilskuds- og udligningssystemet med sigte på forenkling, har det dog været nærliggende allerede nu at foretage en egentlig indarbejdelse i det generelle system.

Som led heri afskaffes den særlige fordeling af budgetgarantibeløbet. Det sker ved, at 2,2 mia. kr. (skønnet 1996-beløb) tilbageføres til fordeling som generelt statstilskud. Ændringen skal i øvrigt ses i sammenhæng med forbedringerne af udgiftsbehovs-udligningen, hvorved der i højere grad tages hensyn til kommunernes sociale struktur.

Inddragelse af den særlige boligstøtteudligning mv. i hovedstadsområdet

I hovedstadsområdet har der siden 1967 eksisteret en særlig »boligstøtteudligning«, hvorefter alle boligstøtteudgifter m.v. bliver fordelt mellem hovedstadskommunerne i forhold til kommunernes udskrivningsgrundlag. Der udlignes altså 100 procent af alle nettoudgifter (dvs. efter fradrag af statsrefusion) til boligstøtte m.v., og udgifterne »bæres« af kommunerne i forhold til kommunens udskrivningsgrundlag.

Ordningen er i dag ikke koordineret med det generelle tilskuds- og udligningssystem. Dette hæmmer overskueligheden, og indebærer, at det nuværende »udligningsloft«, der skal sikre, at kommunerne ikke må aflevere mere end 90 procent af en indkomstfremgang, ikke omfatter alle dele af den kommunale udligning i hovedstadsområdet. Med det nuværende system kan en kommune i hovedstadsområdet altså risikere at skulle aflevere omkring 91-92 procent af en indkomstfremgang til de kommunale udligningsordninger.

Som del af forenklingssindsatsen opgøres boligstøtteudligningen fremover i tilknytning til det gene-

relle tilskuds- og udligningssystem, og indgår herefter ved beregningen af hovedstadskommunernes maksimale udligning (såkaldte overudligningsbestemmelse).

Inddragelsen i det generelle tilskuds- og udligningssystem omfatter også en række beløbsmæssigt mindre ordninger, hvorefter halvdelen af kommunernes udgifter til ydelsesstøtte mv. udlignes i hovedstadsområdet.

1.5 Større åbenhed og enkelhed i skatteudligningen
Omlægning af den »statsfinansierede« landsudligning til en direkte udligningsordning

I den nuværende landsudligning udlignes der i forhold til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet. Dette betyder, at alle kommuner udenfor hovedstadsområdet p.t. får et tilskud i landsudligningen af beskatningsgrundlag. Dette tilskud finansieres over det samlede bloktilskud, hvorved hovedstadskommunerne medfinansierer knap 40 pct. af tilskuddet, og de øvrige kommuner reelt medfinansierer tilskuddet til dem selv.

Den »statsfinansierede« landsudligning af forskelle i beskatningsgrundlag foreslås omlagt til en direkte mellemkommunal udligningsordning, svarende til systemet før 1988. Hovedstadskommunerne indgår herefter både i landsudligningen og i den særlige hovedstadsudligning.

Omlægningen af den »statsfinansierede« udligning til en direkte udligningsordning har til formål at forenkle opgørelsen, og vil i øvrigt sikre en mere åben og gennemskelig udligning.

Omlægningen af den »statsfinansierede« landsudligning til en mellemkommunal udligningsordning vil – som ved ændringen i 1988 – kunne ske uden væsentlige fordelingsmæssige virkninger.

Tilpasning af hovedstadsudligning – fælles skatte-tryksfaktor

I den eksisterende hovedstadsudligning opgøres den skatteprocent (»skattetryksfaktor«), der indgår ved beregning af kommunens tilskud eller betaling ud fra den enkelte kommunes faktiske beskatningsniveau.

Udover at dette komplicerer opgørelsen, har systemet den virkning, at kommunerne kan påvirke udligningen via skattefastsættelsen. Tilskudskommuner, der øger skatteprocenten, vil eksempelvis få et større udligningstilskud. I tilknytning til de øvrige tilpasninger af skatteudligningen indebærer lovforslaget, at der fremover indgår en fælles skattetryksfaktor i hovedstadsudligningen.

Afskaffelse af korrektion for regionale lønforskelle

I dag korrigeres tilskuds- og udligningsopgørelsen for forskelle i regionale lønniveau. Dette komplicerer i sig selv opgørelsen, og betyder, at der i systemet opstår diverse restbeløb, som efterfølgende skal fordeles.

I lovforslaget er derfor indarbejdet en afskaffelse af lønkorrektionen. Ændringen vil isoleret set betyde, at skatteudligningen på landsplan øges, men dette må ses i sammenhæng med de øvrige ændringer i lovforslaget.

1.6 Tilpasning af udligningsniveau

I sammenhæng med de øvrige forslag foreslås en generel tilpasning af udligningsniveauet i skatteudligningen. Med henblik på at sikre en bedre social balance foreslås herudover en forhøjelse af udligningen af forskellene i primærkommunernes udgiftsbehov.

De foreslåede udligningsniveauer er:

Alle primærkommuner	Nu	Forslag
Beskatningsgrundlag	50 pct.	45 pct.
Udgiftsbehov	35 pct.	45 pct.
Hovedstadsudligning		
Beskatningsgrundlag	90 pct.	40 pct.*)
Udgiftsbehov	25 pct.	40 pct.
Amtskommuner		
Beskatningsgrundlag	85 pct.	80 pct.
Udgiftsbehov	85 pct.	80 pct.

*) Skal ses i sammenhæng med omlægning af statsfinansieret udligning. Hovedstadskommunerne skal fremover også deltage i landsudligningen.

1.7. Styrkelse af ligningsincitament

Regeringen lægger vægt på, at ligningsarbejdet i kommunerne styrkes, så det bliver muligt at gennemføre en grundig ligningsindsats.

Dette synspunkt indgår som et væsentligt led i skattereformen, hvor bekæmpelsen af sort arbejde spiller en central rolle. Forslaget til reform af udligningssystemet indeholder et yderligere bidrag til denne politik i form af en styrkelse af kommunernes ligningsincitament. Inddragelse af den særlige boligstøtteudligning i hovedstadsområdet i det generelle system vil således bidrage til, at kommunerne kan beholde en større andel af det provenu, der fremkommer ved en indkomstfremgang.

Indenrigsministeren har imidlertid herudover til hensigt at ændre princippet for efterreguleringer i tilskuds- og udligningssystemet, hvorefter ligningsmæssige ændringer mv. ikke længere skal indgå i tilskuds- og udligningsopgørelsen for kommunerne og

amtskommunerne. Udligningen baseres i stedet på den selvangivne indkomst – dvs. de skattepligtige indkomster som borgerne har indberettet til skattemyndighederne.

Skattemyndighederne vil i tilknytning til vedtagelsen af det samtidig hermed fremsatte lovforslag (forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og forskellige andre love), fra og med indkomståret 1996 etablere årlige opgørelser af udskrivningsgrundlaget baseret alene på de selvangivne indkomster. Den endelige opgørelse af tilskud og udligning for 1996 (der foretages i 1998 ud fra de endeligt opgjorte 1996 indkomster) kan herefter baseres på de selvangivne indkomster.

Ved en gennemførelse af systemet med udligning på selvangiven indkomst vil den enkelte kommune kunne beholde den fulde kommuneskatteandel af de ligningsændringer, der gennemføres. Disse skatteandele udlignes altså ikke, hvilket markant vil styrke kommunernes interesse i at øge ligningsindsatsen. Til gengæld må den enkelte kommune så også bære det fulde tab ved nedsættelser, uerholdelige beløb mv.. Nettoprovenuet af alle sådanne ændringer er dog sædvanligvis positivt.

Udformningen af et system med udligning på selvangivne indkomster blev analyseret i Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg i efteråret 1993. Udvalget nåede dog ikke frem til endelige konklusioner herom, men det fremgik af arbejdet, at det vil være en nødvendig forudsætning for gennemførelse af systemet, at der opnås en tilfredsstillende objektiv adskillelse mellem den del af indkomstansættelserne, der er selvangivne, og den del, der er resultatet af ligningsarbejdet.

Som det fremgår af lovforslaget om ændring af lov om kommunal indkomstskat og forskellige andre love, vil skattemyndighederne fremover kunne foretage opgørelsen af udskrivningsgrundlaget baseret på de selvangivne indkomster.

Spørgsmålet om bibeholdelse af overudligningsloftet kan rejses, når der nu indføres udligning på selvangivne indkomster. Dette spørgsmålet tages op i relation til Hovedstadskommissionens forslag.

Regeringen vil på selskabsskatteområdet ligeledes overveje ændringer, der kan styrke ligningsincitamentet og sikre, at prioriteringen af ligningsindsatsen mellem personer og selskaber ikke forvrides.

1.8. Forskellige tilpasninger

Der foreslås en præcisering og ajourføring af bestemmelsen om opgørelsen af det indbyggertal, som indgår i opgørelsen af kommunernes tilskuds- og udligningsbeløb (korrektion for personer, hvor kommunen har betalingsforpligtelsen).

Som konsekvensændring, i tilknytning til lovforslag om ophævelse af lov om særlig indkomstskat, ophæves henvisningerne til «særlig indkomstskat». Endelig tilpasses lovtæksten i forhold til det fremsatte forslag om ændring af den amtskommunale grundskyld (vedrørende landbrugsejendomme).

Indenrigsministeriet vil for tilskudsårene 1996 og 1997 foretage en særlig korrektion af tilskudsopgørelsen vedrørende indvandrere og flygtninge med henblik på at sikre, at de bosniske flygtninge, der får meddelt asyl eller opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, hurtigst muligt indgår i tilskudsopgørelsen for bopælskommunen.

Tilpasning vedrørende administrationsgrundlaget for Det Udvidede Totalbalanceprincip

Lovens § 10, stk. 2, nr. 4, og § 17, stk. 2, nr. 4, indeholder bestemmelserne om regulering af kommunernes henholdsvis amtskommunernes tilskud for mer- eller mindredgifter som følge af ændringer i den bindende statslige regulering af kommunernes henholdsvis amtskommunernes virksomhed, det såkaldte »Udvidede Totalbalanceprincip«.

Det Udvidede Totalbalanceprincip blev gennemført ved lov nr. 211 af 16. maj 1984 om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til kommuner og amtskommuner og er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslag nr. L 118 af 14. marts 1984, jf. F.T. 1983-84 (2. samling), tillæg A, sp. 2275 ff. samt i bemærkningerne til lovforslag nr. L 131 af 27. november 1991, jf. F.T. 1991-92, tillæg A, sp. 2719 ff.

Der er ikke i nærværende lovforslag stillet forslag om ændring af lovbestemmelserne vedrørende Det Udvidede Totalbalanceprincip.

Administrationsgrundlaget for Det Udvidede Totalbalanceprincip har imidlertid indgået som et led i de økonomiske forhandlinger mellem regeringen og de kommunale parter.

I aftalen af 10. juni 1994 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi 1995 hedder det således bl.a.:

»Principperne for kompensation under Det Udvidede Totalbalanceprincip fortolkes fremover således, at der kompenseres for administrative konsekvenser ved indførelse og ophævelse af brugerbetalingsordninger og kommunalt administrerede statslige tilskudsordninger.

Der er endvidere enighed om, at brugerbetalings- og tilskudsordninger, der er indført uden kompensation for de administrative konsekvenser, ikke kan ophæves med bloktilskudsreduktion for de administrative besparelser.«

Tilsvarende formuleringer er optaget i regeringens aftaler af samme dato med Amtrådsforeningen og Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Gennemførelsen af dette aftalepunkt indebærer en tilpasning af administrationsgrundlaget i forhold til regelbeskrivelsen i lovbemærkningerne i forbindelse med princippets indførelse. I bemærkningerne til lovforslag nr. L 118 af 14. marts 1984 er der således ikke åbnet særskilt mulighed for, at der sker regulering af kommunernes henholdsvis amtskommunernes tilskud for mer- eller mindredgifter som følge af administrative konsekvenser af regelændringer.

Den ovenfor nævnte tilpasning af administrationsgrundlaget for Det Udvidede Totalbalanceprincip er af denne grund medtaget i bemærkningerne til nærværende lovforslag.

Baggrunden for tilpasningen er, at såvel indførelse som ophævelse af brugerbetalingsordninger og kommunalt administrerede statslige tilskudsordninger kan have administrative konsekvenser for kommunerne henholdsvis amtskommunerne, som disse ikke har selvstændig indflydelse på, og som derfor bør give anledning til regulering af kommunernes henholdsvis amtskommunernes tilskud.

2. Beskrivelse af det nuværende tilskuds- og udligningssystem

2.1 Baggrund for udligningssystemet

Formålet med tilskuds- og udligningssystemet er at udligne forskellene i kommunernes udgiftsbehov og beskatningsgrundlag. Hvis den enkelte kommune skulle finansiere alle udgifter selv, ville der opstå meget store forskelle mellem kommunerne og amtskommunerne.

Således varierer beskatningsgrundlaget for primærkommunerne i 1995 mellem den »rigeste« kommune (Søllerød Kommune) med et beskatningsgrundlag på 172.873 kr. pr. indbygger og den «fattigste» (Fjends Kommune) med et beskatningsgrundlag på 67.208 kr. pr. indbygger. Det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger udgør 94.841 kr., mens gennemsnittet for hovedstadsområdet udgør 112.241 kr. pr. indbygger.

Herudover har kommunerne en forholdsvis forskellig alderssammensætning og social struktur, hvilket betyder at kommunernes «udgiftsbehov» varierer. Efter den nuværende opgørelsesmetode varierer primærkommunernes udgiftsbehov for 1995 mellem 18.200 og 26.000 kr. pr. indbygger.

Tilskuds- og udligningssystemets opgave er at udligne disse forskelle i beskatningsgrundlag og udgiftsbehov og dermed sikre en bedre overensstemmelse mellem kommunens eller amtskommunens

skatteprocent og det serviceniveau, som borgerne rent faktisk tilbydes.

Ved udligningen af forskelle i skattegrundlag tages der udgangspunkt i »beskatningsgrundlag«, der opgøres som et sammenvejet udtryk for kommunernes skattegrundlag (personskatter og grundskyld).

For primærkommunerne beregnes beskatningsgrundlaget i øjeblikket som kommunens beskatningsgrundlag tillagt 6½ pct. af de afgiftspligtige grundværdier. De 6½ pct. er fastsat ud fra ejendoms-skatternes (grundskyldens) landsgennemsnitlige vægt i den kommunale beskatning.

Beskatningsgrundlaget for en amtskommune opgøres som summen af provenuet af amtskommunens indkomstskat og grundskyld divideret med udskrivningsprocenten.

2.2. Det gældende system

Den gældende lov om kommunal udligning og generelle tilskud indeholder bl.a. regler om udligning af forskelle i beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Det gældende tilskuds- og udligningssystem består af tre ordninger:

- * En udligning af forskelle i udgiftsbehov
- * En udligning af forskelle i beskatningsgrundlag
- * Et generelt statstilskud.

I *udgiftsbehovsudligningen* er der tale om følgende udligningsordninger:

- * En *landsudligning*, der omfatter alle landets primærkommuner herunder også den primærkommunale del af Københavns og Frederiksberg Kommuner. Der udlignes 35 pct. af forskellene mellem kommunernes udgiftsbehov.
- * En *hovedstadsudligning* for kommunerne i hovedstadsområdet, bestående af Københavns og Frederiksberg Kommuner samt kommunerne i København, Frederiksborg og Roskilde Amter. Denne udligning lægges oven i landsudligningen af udgiftsbehov. Der udlignes 25 pct. af forskellene i udgiftsbehov.
- * en *amtskommunal* udligning for alle landets amtskommuner, herunder også den amtskommunale del af Københavns og Frederiksberg Kommuner. Der udlignes her 85 pct. af forskellene i amtskommunernes udgiftsbehov.

For de tre ordninger er der i lov om kommunal udligning fastsat en række »objektive kriterier«, der skal afspejle størrelsen af kommunernes eller amtskommunernes udgifter – f.eks. antallet af indbyggere i given aldersgruppe.

Udligningen af forskelle i *beskatningsgrundlag* er også opdelt på tre ordninger:

- * En landsudligning der omfatter primærkommunerne. Kommunerne i hovedstadsområdet indgår

som én samlet kommune. I ordningen gives der et udligningstilskud til primærkommunerne på 50 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet. Samtlige kommuner udenfor hovedstadsområdet har p.t. et beskatningsgrundlag pr. indbygger, der ligger under hovedstadsområdets gennemsnit. Dermed får alle kommuner uden for hovedstadsområdet tilskud i landsudligningen, mens kommunerne i hovedstadsområdet, der indgår som en samlet kommune, hverken får tilskud eller betaler direkte til ordningen. Udligningsordningen er i stedet »statsfinansieret«, dvs. finansieret af det samlede statstilskud til primærkommunerne.

- * En hovedstadsudligning for kommunerne i hovedstadsområdet. Denne udligning er i modsætning til landsudligningen ikke statsfinansieret, men ren mellemkommunal. Der udlignes 90 pct. af forskellene i beskatningsgrundlaget.

- * En amtskommunal udligning for alle landets amtskommuner. Der udlignes 85 pct. af forskellene mellem landets amtskommuner.

Udover ovennævnte udligningsordninger ydes der et særligt tilskud til primærkommuner, der har et beskatningsgrundlag pr. indbygger, der er lavere end 87 pct. af landsgennemsnittet. Tilskuddet beregnes ud fra forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og grænsen på 87 pct. af landsgennemsnittet. Der udlignes her 40 pct. af forskellen, således at der for kommuner med særligt svagt beskatningsgrundlag i alt udlignes 90 pct. (landsudligningen på 50 pct. plus 40 pct.) i forhold til det fastsatte udligningsgrundlag.

Det høje udligningsniveau i hovedstadsudligningen og i udligningen for kommuner med svagt beskatningsgrundlag medfører, at en kommune kan risikere, at ekstra skatteindtægter – f.eks. i kraft af en øget ligningsindsats – medfører et tilsvarende øget bidrag til de øvrige kommuner.

Med virkning fra tilskudsåret 1984 har tilskuds- og udligningssystemet derfor indeholdt en regel om, at det tilskud som kommunen modtager, eller det beløb som kommunen betaler til udligningsordningerne nedsættes, hvis en kommune skal afgive mere end 90 pct. af stigningen i skatteprovenu som følge af en stigning i indkomsterne – den såkaldte overudligningsbestemmelse. Bestemmelsen sikrer, at en kommune ikke kan miste mere end 90 pct. af en indkomstfremgang. Bestemmelsen kan sammenlignes med skatteloftet i skattereglerne. Udover de nævnte udlignings- og tilskudsordninger findes der i medfør af lov om kommunal udligning og generelle tilskud

en række andre tilskuds- og udligningsordninger, herunder tilskud til vanskeligt stillede kommuner, tilskud til vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet, tilskud til større øer, udligning af amtskommunernes AIDS-udgifter, udligning af kommunernes udgifter vedrørende indvandrere og flygtninge mv.

2.3. Det foreslåede system

Med de foreslåede omlægninger vil tilskuds- og udligningssystemet herefter bestå af følgende hoveddele:

Primærkommunerne

Udligning af forskelle i beskatningsgrundlag vil omfatte:

- * En mellemkommunal landsudligning af forskelle i beskatningsgrundlag, hvor der udlignes 45 pct.

Herudover vil der blive foretaget yderligere udligning:

- * For kommuner med svagt beskatningsgrundlag (under 90 pct.) ydes et ekstra tilskud, svarende til en yderligere udligning på 40 pct.

- * For kommunerne i hovedstadsområdet foretages en yderligere mellemkommunal hovedstadsudligning af beskatningsgrundlag, hvor der mellem hovedstadskommuner udlignes 40 pct. af forskellene i beskatningsgrundlag

Udligning af forskelle i udgiftsbehov, hvor der vil blive tale om to ordninger:

- * En mellemkommunal *landsudligning af udgiftsbehov*, hvor der udlignes 45 pct.

- * En mellemkommunal *hovedstadsudligning af udgiftsbehov*, hvor der mellem hovedstadskommuner udlignes yderligere 40 pct.

Amtskommuner

Der vil her blive tale om to mellemkommunale udligningsordninger:

- * En amtskommunal udligning af beskatningsgrundlag, hvor der udlignes 80 pct.

- * En amtskommunal udligning af udgiftsbehov, hvor der udlignes 80 pct.

3. Lovforslagets økonomiske konsekvenser m.v.

I bilag 2 er vist nogle beregningseksempler på, hvordan ændringen i udligningssystemets tidsprofil (indførelse af selvbudgettering og samtidighed), og ændringer i form af statsgaranti på udskrivningsgrundlaget kan påvirke en kommunes økonomi.

Indenrigsministeriet vil i forbindelse med lovforslagets fremsættelse, tilsende Folketinget en oversigt over lovforslagets økonomiske virkninger for de en-

kelte kommuner, for så vidt angår virkninger ved ændringer af tilskuds- og udligningssystemet.

Indenrigsministeriet vil ved fastsættelsen af fordelingskriterierne for særtilskud til kommuner efter §§ 19 og 20 vurdere, om der på baggrund af lovforslagets byrdefordelmæssige konsekvenser, vil være behov for en justering af de kriterier, der normalt lægges til grund for fordelingen af disse tilskud.

Det bemærkes, at Københavns Kommune får en ikke ubetydelig gevinst ved de foreslåede omlægninger. Den beregnede gevinst udgør i alt ca. 285 mio.kr., svarende til 0,6 pct. af beskatningsgrundlaget, og skal ses i sammenhæng med den foreslåede ajourføring af de sociale kriterier.

Regeringen lægger vægt på, at forslaget er et led i den nødvendige, igangværende sanering af kommunens økonomi. Med kvartalsvise indberetninger til Indenrigsministeriet er kommunen under skærpet opsyn fra Indenrigsministeriet bl.a. med henblik på at sikre, at der fortsat sker en tilfredsstillende udvikling i kommunens likviditet.

Den igangværende sanering indebærer for 1995 bl.a., at kommunen for 1995 gennemfører besparelser på driftsbudgettet på 0,2 mia. kr., at kommunen afhænder boligejendomme og andre aktiver til en værdi af knap 3,8 mia.kr., og at kommunens sygehushæsen er lagt over i Hovedstadens Sygehushæsen.

Kommunens organisatoriske struktur overvejes af regeringens Hovedstadskommission, eventuelt med henblik på tilsvarende styrelsesregler som i resten af landet.

Forslaget om selvbudgettering kan som nævnt medføre visse eventuelle likviditetsvirkninger for staten. Med hensyn til de økonomiske virkninger for staten ved den samlede garanti for skat og udligning henvises til bemærkningerne i forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat med forskellige love.

Lovforslaget har ingen EU-retlige, miljømæssige eller erhvervspolitiske aspekter.

4. Udtalelser over lovforslaget

Lovforslaget er sendt til høring hos Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, og Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

§ 1 angiver lovens område og den foreslåede ændring tager højde for omlægningen af den statsfi-

nansierede landsudligning til en mellemkommunal udlningsordning.

Til nr. 2

(Skatteudligning for primærkommunerne)

§§ 2-4 vedrører den primærkommunale skatteudligning. Lovforslaget indebærer, at landsudligningen af forskelle i beskatningsgrundlag gøres parallel til de øvrige udlningsordninger, at der sker en afskaffelse af korrektionen for regionale lønforskelle, at der sker en tilpasning af udlningsniveauerne og endeligt, at der i hovedstadsudligningen anvendes en fælles skattetryksfaktor.

1. Hele landet

Tilskud/ betaling pr. indbygger =

Gennemsnitligt beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet	—	Kommunens beskatningsgrundlag indbygger	× 0,45 ×	Fælles skattetryksfaktor hele landet (skatteprocent)
--	---	---	----------	--

hvor udlningsgraden i landsudligningen med lovforslaget fastsættes til 0,45, jf. senere. Forskelle i beskatningsgrundlag omregnes til udlningsbeløb med en fælles skattetryksfaktor, der opgøres som de

Som tidligere beskrevet er den gældende landsudligning af forskelle i beskatningsgrundlag «statsfinansieret», således at udlningstilskuddet finansieres af det samlede statsstilskud til primærkommunerne. Der udlnes i ordningen i forhold til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Forslaget indebærer, at det mere tydeligt fremgår, hvilke betalinger der sker mellem kommunerne. Beregningsmåden for landsudligningen og hovedstadsudligningen vil samtidig blive harmoniseret, hvilket vil forenkle opgørelsen. Den nye udlning af forskelle i beskatningsgrundlag kan herefter beregnes efter følgende model.

kommunale drifts- og anlægsudgifter divideret med det samlede beskatningsgrundlag. For kommunerne i hovedstadsområdet foretages der en yderligere indbyrdes udlning:

2. Kommunerne i hovedstadsområdet

Tilskud/ betaling pr. indbygger =

Gennemsnitligt beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet	—	Kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger	× 0,40 ×	Fælles skattetryksfaktor hovedstadsområdet (skatteprocent)
--	---	---	----------	--

I forhold til det gældende system afskaffes den nuværende korrektion for regionale lønforskelle. Korrektionen blev oprindeligt indført fra tilskudsåret 1987 (L 252 af 6/6 - 1985) for at tage højde for, at det kommunale lønniveau i hovedstadsområdet og i de større byer ligger over landsgennemsnittet. Korrektionen for regionale lønforskelle indgår ved opgørelsen af den enkelte kommunes beskatningsgrundlag og ved beregning af tilskud og tilsvarende udgiftsbehovs- og skatteudligningen.

Korrektionen indebærer, at tilskuddet til kommunerne udenfor hovedstadsområdet og de større byer nedsættes, mens hovedstadskommunerne og de større bykommuner får øget udlningsbeløbet. Indførelsen af korrektionen for regionale lønforskelle har imidlertid kun haft begrænset betydning, idet indførelsen af korrektionen for regionale lønforskelle,

skete samtidig med ændringer i udlningsniveauet.

På denne baggrund, og ud fra ønsket om at forenkle tilskudsopgørelsen foreslås en ophævelse af bestemmelsen om korrektion for regionale lønforskelle. Dette forslag skal som nævnt ses i sammenhæng med de øvrige ændringer i reformforslaget.

Udlning af udgiftsbehov §§ 5-9

Den foreslåede affattelse af §§ 5-9 indebærer, at der gennemføres en ændret præsentation af opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov, at der sker en delvis tilpasning af de kriterier der indgår i opgørelsen, og endelig at der sker en forøgelse af udlningsgraden vedrørende forskelle i udgiftsbehov. Forslaget vil således samlet bidrage til at sikre den sociale balance mellem kommunerne.

Øget udligningsgrad vedr. forskelle i udgiftsbehov

I det gældende system udlignes der for primærkommunerne 35 pct. af forskellene i udgiftsbehov. For hovedstadskommunerne udlignes der herudover yderligere 25 pct. af de indbyrdes forskelle i hovedstadsområdet. For at forbedre den sociale balance foreslås, at udligningsgraden for udgiftsbehovsudligningen øges som følgende:

Landsudligning øges fra 35 pct. til 45 pct.

Hovedstadsudligning (der lægges til landsudligning) øges fra 25 pct. til 40 pct.

Ændret præsentation

Formålet med udligningen af forskelle i udgiftsbehov er, i forlængelse af udligningen af forskelle i beskatningsgrundlag, at der også på omkostningssiden skal sikres kommunerne et mere ensartet prioriteringsgrundlag. Hvis udligningssystemet skal leve op til dette formål, vil der nødvendigvis være behov for en løbende tilpasning. De foreslåede ændringer i udligningen af udgiftsbehov berører dels den rent præsentationsmæssige fremstilling af opgørelsen og dels en ajourføring af selve opgørelsesmetoden og kriterier.

Efter den foreslåede opgørelsesmetode opdeles opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov i et *grundtillæg*, det *aldersbestemte udgiftsbehov* og det *socialt betingede udgiftsbehov*.

A. Grundtillæg

I landsudligningen af udgiftsbehov foreslås der indført et særligt grundtillæg på 7,5 mio. kr. ved opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov. Formålet med »grundtillægget« er at tage højde for de »startudgifter« der forekommer for alle kommuner. Eksempelvis er det skønsmæssigt beregnet, at minimumsudgiften for en kommunalbestyrelse udgør knap 1 mio. kr., men der vil også på andre udgiftsområder være tale om forskellige 'faste' omkostninger. Grundtillægget vil således særligt tilgodese de merudgifter, der vil være for mindre og tyndt befolkede kommuner.

B. Aldersbestemt udgiftsbehov mv.

Med den nuværende opgørelsesmetode, opgøres kommunernes udgiftsbehov ud fra en række »kriterier« og tilknyttede »kriterievægte«. De rene alderskriterier (eksempelvis 0-6-årige, 7-16-årige, osv.) omfatter godt 74 procent af den samlede vægt. Heri indgår også de udgifter, der ikke umiddelbart kan henføres til bestemte alderskriterier mv., og som derfor henføres til kriteriet indbyggertal. I landsudligningen indgår »indbyggertal« p.t. med en vægt på 21,9

pct. Det kan ud fra den nuværende opgørelsesmetode for kommunernes og amtskommunernes udgiftsbehov være svært at se, hvilke kronebeløb de enkelte alderstrin indgår med, ligesom det kan være forvirrende, at der både er knyttet udgiftsbeløb til de enkelte alderstrin og til indbyggertal i alt.

For at synliggøre og forenkle den præsentationsmæssige opgørelse foreslås det, at opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov i stedet baseres på et samlet kronebeløb pr. indbygger i de enkelte alderstrin. Herved vil der desuden på visse områder kunne tages mere nuanceret hensyn til aldersfordelingen af udgifterne. I den nuværende metode henføres eksempelvis hjemmehjælp for personer under 67 år, til kriteriet »indbyggertal«. Ved anvendelsen af aldersopdelte enhedsbeløb vil man imidlertid fremover kunne fordele sådanne udgifter mere præcist på relevante aldersgrupper.

Lovforslaget indebærer, at primærkommunernes aldersbestemte udgiftsbehov mm. opgøres ud fra et system med beregnede kronebeløb for de enkelte alderstrin. Dette fremgår af oversigten nedenfor:

Beregningseksempel. Beløb i kroner pr. person i aldersgruppen. Enhedsbeløb ved opgørelse af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov

Alderstrin	Landsudligning	Hovedstadsudligning
0- 6 år	29.602	38.961
7-16 år	47.208	57.893
17 år	5.490	5.997
18-19 år	7.370	8.405
20-24 år	7.370	9.960
25-34 år	8.585	9.909
35-39 år	7.988	9.196
40-64 år	6.321	7.061
65-74 år	13.537	14.703
75-84 år	31.754	35.290
85+ år	90.652	94.279

En kommunes udgiftsbehov kan således beregnes som antallet af indbyggere i de pågældende alderstrin ganget med ovennævnte »enhedsbeløb«. De ovennævnte alderstrin er baseret på de aldersintervaller, som p.t. indgår i opgørelsen, og vil blive tilpasset yderligere. Det vil således bl.a. blive vurderet, om de enkelte alderstrin bør sammenlægges eller yderligere opdeles. Dette må bl.a. løbende vurderes ud fra de faktiske forskelle i udgiftsniveauet for de enkelte alderstrin, og i hvilket omfang man ud fra de forskellige opgørelser af forbruget (eksempelvis budget og regnskabsoplysninger og den sociale ressour-

cetælling) kan opdele udgifterne på enkelte aldersstrin.

Det anførte kronebeløb, der skal beregnes ud fra de aktuelle tal ved den årlige tilskudsopgørelse er, som ved den gældende beregning af vægte for de enkelte kriterier, baseret på fordelingen af de kommunale udgifter på de forskellige områder, og det samlede antal indbyggere i de enkelte aldersstrin. Som ved den nuværende opgørelsesmetode tages der yderligere hensyn til, at en del af de samlede udgifter henføres til de »socialt betingede udgiftsbehov«, jf. senere.

I enhedsbeløbet indgår for alle aldersstrin et »grundbeløb« på ca. 5.500 kr., der vedrører de udgifter (ex. veje, miljø, kultur, skatteforvaltning mm.), som umiddelbart ikke kan henføres til bestemte aldersstrin. Enhedsbeløbene kan således vel at mærke ikke umiddelbart anvendes til at vurdere, hvad eksempelvis et ekstra barn vil koste en gennemsnitskommune i umiddelbart afledte udgifter.

Den ændrede opgørelse af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov vil alene have en præsentationsmæssig virkning, og vil i sig selv ikke umiddelbart medføre fordelingsmæssige ændringer. Der er alene tale om en omskrivning af opgørelsesmetoden til et mere forståeligt system. Metoden indebærer dog, at den gældende særlige opgørelsesmåde for antal 7-16-årige, hvor man i dag anvender det højeste befolkningstal i beregningsåret eller tre år før, afskaffes. Reglen blev oprindeligt indført for at tage højde for merudgifter i bl.a. frarflytningskommuner. Ophævelsen af denne særlige korrektion vil kunne give visse begrænsede byrdefordelingsmæssige forskydninger, men vil samtidig medvirke til at forenkle opgørelsen.

ad vejkræterium

Vejkræteriet – længden af kommunens vejnet – indgår i dag i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov som kræterium for kommunernes udgiftsbehov på vejområdet.

Analysen af udgifterne på vejområdet har imidlertid vist, at vejudgifterne hænger meget stærkere sammen med andre forhold - eksempelvis indbyggertal, befolkningstæthed og kommunens skattegrundlag. Vejkræteriet har i øvrigt været »fastfrosset« siden 1982, således at der i tilskudsopgørelsen er indgået vejlængder i 1982. Baggrunden herfor var en formodning om, at visse kommuner kunne have økonomisk fordel i at omlægge private veje til kommunale veje.

På baggrund af den forholdsvis begrænsede sammenhæng mellem kræteriet og de faktiske vejudgifter, og der i øvrigt for primærkommunerne indføres et

»grundtillæg«, jf. ovenfor, er det fundet rimeligt at ophæve vejkræteriet i udgiftsbehovsudligningen.

ad erhvervsbetinget førtidspension

Der foreslås et nyt kræterium for de kommunale udgifter til førtidspension, nemlig »erhvervsbetinget førtidspension«.

Formålet med det nye kræterium er, at der i højere grad skal tages hensyn til overvægten af helbredsbestemte førtidspensioner for visse erhvervsgrupper bl.a. personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet og for selvstændige. Kræteriet opgøres ud fra de konstaterede »førtidspensionsfrekvenser« for de enkelte erhvervsgrupper på landsplan, og kommunens faktiske erhvervs sammensætning for de 20-59-årige.

C: Det socialt betingede udgiftsbehov

Præsentation via socialt indeks

I udligningen af udgiftsbehov indgår de sociale kræterier i dag med en fastsat vægt på 20 pct. De sociale kræterier indgår i udligningen som »paraplyvariable«, der skal beskrive nogle mere omfattende årsagssammenhænge. Som før nævnt indebærer lovforslaget, at de sociale kræterier fremover præsenteres i form af et »socialt indeks«. Dette sker for at tydeliggøre at de sociale forskelle i udgiftsbehov har en sammenhæng til en række faktorer fremfor et enkelt kræterium. Det skal understreges, at den ændrede opgørelsesmetode primært har en præsentationsmæssig betydning og ikke i sig selv medfører ændringer i tilskudsopgørelsen. Ud fra de »sociale kræterier«, der er anført i loven, og de anførte omkostningsvægte beregnes et socialt indeks for den enkelte kommune. Kommunens socialt betingede udgiftsbehov opgøres herefter som:

Gennemsnitligt tillæg \times Kommunens sociale
pr. indbygger \times indeks

En kommune med 22.000 indbyggere og et beregnet socialt indeks på 107 (gennemsnit = 100) vil således få et beregnet socialt udgiftsbehov på:

4.400 kr. \times 1,07 \times 22.000 = 103,6 mio. kr. svarende til 4.708 kr. pr. indbygger.

En kommune med samme størrelse og et beregnet indeks på 96 ville tilsvarende få et tillæg på:

4.400 kr. \times 0,96 \times 22.000 = 92,9 mio. kr. svarende til 4.224 kr. pr. indbygger.

De 4.400 kr. svarer pr. indbygger til den andel af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter, der jf. § 7, henføres til det socialt betingede udgiftsbehov. (Opgøres som 20 pct. af de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter fratrukket det beløb, der indgår ved beregning af grundtillæg).

Ændring af kriterie-sammensætningen for de sociale kriterier

Som tidligere beskrevet indgår de såkaldte sociale kriterier i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov og skal generelt beskrive nogle mere omfattende sociale årsagssammenhænge, såsom udgiftspres på det sociale område, øgede udgifter vedr. særligt udsatte grupper osv.

Vægten for de sociale kriterier er i dag fastsat på 20 procent. De enkelte kriterier er sædvanligvis blevet udvalgt ud fra en vurdering af forskellige statistiske analyser af sammenhængen mellem kriterierne og variationerne i kommunernes udgiftsniveau. Ved sådanne analyser undersøges det, om kriterierne giver en holdbar forklaring på udgiftsvariationerne, ligesom det vurderes, om kriterierne i øvrigt kan opfylde betingelser såsom stabilitet og ønske om upåvirkelighed. På flere områder har der været behov for et eftersyn af de kriterier, der indgår i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov. Det gælder særligt opgørelse af det særlige boligkriterium og antallet af personer uden for arbejdsstyrken – antal fuldtidsledige.

ad boligkriteriet

Boligkriteriet blev ved lov nr. 481 af 14. maj 1980, indført som socialt kriterium fra og med tilskudsåret 1981, og skal udtrykke en sammenhæng mellem boligstrukturen og de sociale udgifter såsom kontanthjælp, overførsler, institutioner mm., og indgår i dag i hovedstadsudligning og landsudligningen med en fastsat vægt på 7,5 pct. (37,5 pct. ved foreslåede opgørelsesmetode). Boligkriteriet opgøres efter den nuværende definition som summen af:

- Samtlige boliger fra før 1920 uden centralvarme
- Udlejningslejligheder og enkeltværelser opført efter 1964

Kriteriet rummer imidlertid flere problemer, og kriteriets forklaringsgrad har været faldende – særligt for hovedstadsområdet. Problemet er dels, at opvarmningsform ikke længere er noget særligt præcist kriterium for, hvorvidt nogle boliger er særligt socialt belastede. Afgrænsningen af udlejningsboliger til boliger efter 1964 blev ved kriteriets indførelse begrundet i, at særligt de nyopførte udlejningslejligheder havde en overvægt af kontanthjælpsmodtagere. Analyser af kontanthjælpsmodtagernes boligforhold viser imidlertid, at der i dag ikke kan påvises en sådan sammenhæng – at den væsentligste sammenhæng må findes i forhold til boligernes ejerforhold.

Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg har ved flere lejligheder undersøgt mulighederne for at opstille et mere præcist »boligkriterium«, og har her

undersøgt en række alternative afgrænsninger af kriteriet.

Det må på baggrund af analyserne konstateres, at det kan være vanskeligt at opstille ét nyt boligkriterium, der både på landsplan og indenfor hovedstadsområdet, giver et tilstrækkeligt dækkende billede af kommunernes sociale struktur og udgifter til kontanthjælp.

Analyser af forskellige afgrænsninger af »boligkriteriet« har dog vist, at ejer/lejer opdelingen indenfor hovedstadsområdet giver et mere dækkende udtryk for de sociale merudgifter end det nuværende boligkriterium.

Det må dog samtidig vurderes, at forskellen i boligstrukturen i og udenfor hovedstadsområdet, gør det vanskeligt at anvende antal udlejningsboliger som kriterium i landsudligningen. På landsplan giver forskelle mellem kommunerne i andelen af lejeboliger, således ikke samme dækkende billede af de sociale merudgifter, som tilfældet er for hovedstadsområdet.

På denne baggrund stilles der forslag om, at antal udlejningsboliger fremover indgår i hovedstadsudligningen i stedet for det nuværende »boligkriterium«, og at det nuværende boligkriterium indtil videre fastholdes i landsudligningen – men med en reduceret vægt. Der vil således fortsat blive set på mulighederne for at udforme en mere pålidelig afgrænsning af boligkriteriet.

ad »antal erhvervsaktive kvinder«

Kriteriet er siden 1987 indgået i den primærkommunale udligning med en vægt på 2,5 pct. (12,5 pct. efter foreslåede metode), og opgøres ud fra antallet af 20-66 -årige kvinder, der er erhvervs-mæssigt beskæftiget eller under uddannelse.

Kriteriet er oprindeligt medtaget som socialt kriterium i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov, som udtryk for sammenhængen mellem kvinders erhvervsfrekvens og behovet for daginstitutioner og kommunernes udgiftsbehov på ældreområdet. Det må i dag konstateres, at kriteriet kun har ringe forklaringsgrad i forhold til ovennævnte udgiftsområder, og det foreslås, at kriteriet udgår af opgørelsen.

ad »antal personer uden beskæftigelse«

Kriteriet »antal fuldtidsledige« er indgået i opgørelsen af primærkommunernes udgiftsbehov fra tilskudsåret 1987. Kriteriet opgøres som summen af alle forsikrede ledige og ikke-forsikrede ledige omregnet til et antal fuldtidsledige.

Kriteriet indgår som objektivt kriterium til forklaring af udgiftsbehov vedrørende bl.a. kontanthjælp

og beskæftigelsesindsats. Opgørelsen og anvendelsen af kriteriet »fuldtidsledige« rummer på nogle områder en vis usikkerhed. Dette gælder bl.a. opgørelsen af antal ikke-forsikrede ledige. Herudover indgår visse grupper af kontanthjælpsmodtagere ikke i ledighedsstatistikken.

På denne baggrund foreslås det, at kriteriet fuldtidsledige erstattes af »antal 20-59-årige uden beskæftigelse«. Dette kriterium opgøres ud fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik som antallet af 20-59-årige, der på optællingstidspunktet var arbejdsløse, pensionister, eller uoplyst. For at få et mere dækkende mål for den sociale struktur omfatter kriteriet alene antallet af 20-59-årige uden beskæftigelse, ud over 5 pct. af de 20-59-årige i kommunen.

Kriteriet dækker således en breder befolkningsgruppe end ledighedsstatistikken, og kriteriet vil generelt være møntet på kommunens sociale udgifter til kontanthjælp, beskæftigelse, indsats for særligt udsatte grupper, og indsats for unge mm.

ad »antal personer uden erhvervsuddannelse«

For hovedstadsudligningen foreslås det nye sociale kriterium »antal 25-49-årige uden erhvervsuddannelse«. Der er ved flere lejligheder påvist en meget klar sammenhæng mellem uddannelsesbaggrund og sociale indikatorer – eksempelvis modtagelse af overførselsindkomster. Denne sammenhæng er bl.a. velbelyst i Socialkommissionens rapporter.

Det foreslåede kriterium – antal 25-49-årige uden erhvervsuddannelse – opgøres som antallet af 25-49-årige i kommunen uden erhvervs- eller videregående uddannelse (dvs. alene grundskoleuddannelse eller uoplyst uddannelse).

For hovedstadsområdet gælder særligt, at området må betragtes som et samlet arbejdskraftopland, og de gennemførte analyser har vist en tydelig sammenhæng mellem andelen af 25-49-årige uden erhvervsuddannelse og hovedstadskommunernes sociale udgifter, såsom kontanthjælp og beskæftigelsesindsats.

ad »antal udlændinge fra 3. lande«

Lovforslaget indebærer, at antallet af udenlandske statsborgere fra andre lande end de nordiske, EU-landene og Nordamerika, indgår i lands- og hovedstadsudligningen, som kriterium i opgørelsen af primærkommunernes socialt betingede udgiftsbehov med en vægt på 10,0 pct. (2 pct. efter hidtidige opgørelsesmetode).

Det forudsættes fortsat, at kommunernes udgifter vedrørende indvandrere og flygtninge udlignes via de særlige udligningsordninger. De tre eksisterende

udligningsordninger vedrørende flygtninge og indvandrere er allerede i dag udbygget således, at det forudsættes, at kommunerne får fuld kompensation for de merudgifter der gennemsnitligt kan henføres til indvandrere og flygtninge. Når antal udlændinge foreslås inddraget i opgørelsen af primærkommunernes sociale udgiftsbehov er dette således ud fra en betragtning om, at antallet af udlændinge i kommunen i et vist omfang kan beskrive nogle overordnede sociale sammenhænge i kommunen – dvs. som »paraplykriterium« for øvrige sociale forhold.

ad »antallet af indbyggere i områder, udenfor hovedstadsområdet, med særlige bysociale problemer«

Ifølge lovforslaget indføres der et nyt kriterium i landsudligningen, antallet af indbyggere i områder, udenfor hovedstadsområdet, med særlige bysociale problemer. Via kriteriet skal der tages højde for, at der uden for hovedstadsområdet findes kommuner med belastede boligområder, hvis særlige udgiftsbehov kun i et vist omfang dækkes ind af de øvrige kriterier, som indgår i det sociale indeks.

Det bemærkes, at der inden for hovedstadsområdet via hovedstadsudligningen indgår kriterier i det sociale indeks, herunder udlejningsboliger og antal personer uden erhvervsuddannelse, som bl.a. vil repræsentere udgiftsbehov tilknyttet belastede boligområder. Disse kriterier er dog ikke fundet anvendelige i landsudligningen, jf. bl.a. beskrivelsen af boligkriteriet ovenfor.

I 1996 påregnes anvendt det mål for belastede boligområder, som også er benyttet ved fordelingen af særtilskud i 1995 i henhold til § 19, stk. 1. Til grund for dette mål ligger en undersøgelse af forekomsten af belastede boligområder i den mindste, geografisk afgrænsede enhed, som i tilstrækkeligt omfang er statistikdækket, hvilket vil sige opdelingen af landet og kommunerne i sogne. For hvert sogn inden for kommunen er det opgjort, hvor stor en andel af befolkningen, som bor i almennyttigt boligbyggeri eller i kommunalt ejede boliger. For disse beboere er der foretaget opgørelser af dels størrelsen af den skattepligtige indkomst, og dels andelen af personer på overførselsindkomst af en vis størrelse.

Et belastet boligområde er antaget identificeret i de sogne, hvor der både er en høj andel af beboere i almennyttigt boligbyggeri og kommunalt ejede boliger, og hvor beboerne samtidig er karakteriseret ved gennemsnitligt forholdsvis lave skattepligtige indkomster og/eller forholdsvis mange beboere under offentlig forsørgelse. Antallet af beboere i almenyttigt boligbyggeri og kommunalt ejede boliger i disse sogne indgår herefter i kriteriet. Det bemærkes, at det er beboernes opholdskommune og ikke den

kommune, som har en eventuel betalingsforpligtelse, der indgår, hvilket er i modsætning til det indbyggertal, der benyttes for de øvrige kriterier.

Det skal endvidere bemærkes, at de sociale forhold ikke mindst i boligområderne er under stadig udvikling, og det vil derfor med mellemrum skulle undersøges, om karakteristikken af de belastede boligområder er dækkende. I denne forbindelse bemærkes, at indenrigsministeren efter § 29, stk. 1, er bemyndiget til at fastsætte regler om opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov.

Til nr. 3

(Redaktionel tilpasning vedr. ændring i kildeskatteloven)

Der er tale om en redaktionel tilpasning i forhold til det samtidig fremsatte lovforslag om ændringer af bl.a. kildeskatteloven (forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og forskellige andre love). Herefter overføres bestemmelserne i kildeskatteloven vedrørende afregning og forrentning af forskelsbeløb af kommunal indkomstskat til lov om kommunal indkomstskat. Henvisningerne i lov om kommunal udligning og generelle tilskud, tilpasses i overensstemmelse hermed.

Til nr. 4

(Redaktionel tilpasning vedr. statstilskud og ophævelse af budgetgarantifordeling)

Der er tale om en redaktionel tilpasning af bestemmelsen i § 10, stk. 5, om opgørelsen og fordelingen af statstilskud til primærkommuner i forhold til bl.a. ophævelsen af den »statsfinansierede« landsudligning.

Med ophævelse af den hidtidige § 10, stk. 6, ophæves bestemmelsen om den særlige fordeling af statstilskuddet, for den del af tilskuddet der vedrører budgetgarantien, jf. tidligere.

Til nr. 5

(Overudligningsbestemmelse § 11)

Der er tale om en redaktionel tilpasning af bestemmelsen i § 11. Ændringen indebærer, at den nuværende formulering angående overudligning, i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale momsfond, redaktionelt flyttes til lov om kommunal udligning og generelle tilskud.

Til nr. 6

(Redaktionel tilpasning § 11, stk. 3)

Der er tale om en redaktionel tilpasning af § 11, stk. 3 i forhold til ændret affattelse af § 4.

Til nr. 7

(Overudligningsbestemmelse § 11, stk. 4)

Med de foreslåede ændringer i hovedstadsudligningen – anvendelse af fælles skattetryksfaktor og ophævelse af den statsfinansierede udligning, vil den hidtidige bestemmelse i § 11, stk. 4, ikke mere kunne anvendes. Bestemmelsen blev oprindeligt indført i 1988 på baggrund af nogle konkrete sager for at sikre, at hovedstadskommuner, der betaler i skatteudligningen, ikke kan mindske udligningen ved at fastsætte en højere grundskyldpromille og sænke kommunens udskrivningsprocent.

Det er vurderingen, at der fortsat vil være behov for en tilsvarende bestemmelse. Den foreslåede bestemmelse vil kunne træde i kraft i de tilfælde, hvor kommunens beskatningsniveau er højere end udskrivningsprocenten. I disse tilfælde beregnes således et yderligere udligningsbeløb, der skal modsvare den fordel kommunen evt. kunne få ved at sætte udskrivningsprocenten lavt i forhold til grundskyldpromillen.

Til nr. 8

(Amtskommunal udligning)

Udligning af forskelle i beskatningsgrundlag (§§ 13-14)

Som del af forenklingen af tilskuds- og udlignings-systemet ophæves korrektionen for regionale lønforskelle også for den amtskommunale udligning. Der foretages derfor en tilpasning af udligningsniveauet, hvorved udligningsniveauet nedsættes fra 85 pct. til 80 pct. Omlægningen har til formål at sikre en nogenlunde neutral ophævelse af bestemmelserne om korrektion for regionale lønforskelle.

Det bemærkes, at den beregnede skattetryksfaktor, som anvendes i den amtskommunale udligning af beskatningsgrundlag, samt de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter, som indgår i den amtskommunale udgiftsbehovsudligning, fra og med 1996 reduceres med det tilskud, som staten yder til Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Amtskommunal udgiftsbehovsudligning §§ 14-16

Lovforslaget indebærer, at »vejkræfter« ophæves i den amtskommunale udligning på linje med ændringerne i den primærkommunale udligning. Her-

udover er der tale om en ændret præsentation af opgørelsen af amtskommunernes udgiftsbehov, der fremover vil blive opdelt på henholdsvis et aldersbestemt udgiftsbehov og det socialt betingede udgiftsbehov. Sidstnævnte har dog alene en præsentationsmæssig betydning. I opgørelsen af det aldersbestemte udgiftsbehov kan ændringer i opdelingen på aldersgrupper og beregningsmetoden i øvrigt indebære mindre forskydninger. Disse forskydninger vil afhænge af den nærmere aldersopdeling. Endeligt foreslås en parallel nedsættelse af udligningsniveauet for den amtskommunale udligning af forskelle i udgiftsbehov, således at der for begge amtskommunale udligningsordninger er tale om en 80 pct. udligning.

Til nr. 9

(Redaktionel tilpasning vedr. ændring i kildeskatteloven)

Der er tale om en redaktionel tilpasning i forhold til det samtidig fremsatte lovforslag om ændringer af bl.a. kildeskatteloven (forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og forskellige andre love). Herefter overføres bestemmelserne i kildeskatteloven vedrørende afregning og forrentning af forskelsbeløb af kommunal indkomstskat til lov om kommunal indkomstskat. Henvisningerne i lov om kommunal udligning og generelle tilskud tilpasses i overensstemmelse hermed.

Til nr. 10

(Tilskud til kommuner med svagt beskatningsgrundlag)

Bestemmelsen i § 18 omhandler tilskud til kommuner med særligt lavt beskatningsgrundlag. Som tidligere anført foreslås det, at udligningsgrundlaget for kommuner med særligt lavt beskatningsgrundlag hæves fra 87 pct. af det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger til 90 pct. Udover denne ændring, og en afskaffelse af den nuværende korrektion for regionale lønforskelle, svarer § 18 indholdsmæssigt til § 18 i gældende lov.

Til nr. 11

(Overgangsordning m.v.)

Bestemmelsen i § 19 omhandler tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner og overgangstilskud til kommuner og amtskommuner.

Der foreslås, at et nyt overgangstilskud til kommunerne samordnes med de gældende overgangsordninger.

Efter de nuværende regler ydes for tilskudsårene 1995 og 1996 et særligt tilskud til de kommuner og

amtskommuner, hvis byrdefordelmæssige tab i forbindelse med skattereform, ændret satsregulering og bruttoficering af sociale ydelser beregnes til at overstige en vis del af deres beskatningsgrundlag. Denne del udgør 0,15 pct. for tilskudsåret 1995 og 0,20 pct. for tilskudsåret 1996 (lov nr. 467 af 30. juni 1993). Endvidere ydes et særligt tilskud for tilskudsåret 1995 til de kommuner, hvis byrdefordelmæssige tab ved lov nr. 423 af 1. juni 1994 overstiger 0,3 pct. af deres beskatningsgrundlag. Tilskuddet ydes for det tab, der overstiger 0,3 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.

Med bestemmelsen foreslås, at de to nuværende ordninger samordnes med et nyt overgangstilskud for de ved dette lovforslag foreslåede ændringer i tilskuds- og udligningssystemet.

Med den nye overgangsordning ydes fra 1996 et særligt tilskud til kommuner og amtskommuner, hvis samlede byrdefordelmæssige tab i forbindelse med lov nr. 467 af 30. juni 1993, lov nr. 423 af 1. juni 1994 og dette lovforslags ændringer i tilskuds- og udligningssystemet og i refusionssatsen for boligsikring beregnes at overstige 0,2 pct. af deres beskatningsgrundlag.

Den enkelte kommunes og amtskommunes samlede byrdefordelmæssige tab opgøres som summen af:

- 1) tab ved lov nr. 467 af 30. juni 1993, der er beregnet til at overstige 0,15 pct. af kommunens og amtskommunens beskatningsgrundlag.
- 2) tab ved lov nr. 423 af 1. juni 1994, der er beregnet til at overstige 0,3 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.
- 3) tab eller gevinst ved dette lovforslags ændringer i tilskuds- og udligningssystemet og ændret refusionsats for boligsikring.

Tabet fastsættes på grundlag af de på lovgivningstidspunktet beregnede konsekvenser. Tilskuddet for 1996 ydes for kommuners og amtskommuners samlede byrdefordelmæssige tab, der overstiger 0,2 pct. af deres beskatningsgrundlag. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med 0,2 procentpoint.

Den nuværende overgangsordning i forbindelse med skattereformen m.v. omfatter amtskommunerne. Dette overgangstilskud er i 1995 aktuelt for to amtskommuner. Den foreslåede nye overgangsordning vil ikke blive aktuel for nogen amtskommune. Tilskudsbeløbet vil for 1996 i alt udgøre knap 430 mio. kr. Tilskuddet finansieres af det samlede stats-tilskud til kommunerne.

Herudover foreslås, at den samlede pulje efter § 19, stk. 1 til særligt vanskeligt stillede kommuner forhøjes med knap 10 mio. kr. i 1996 til i alt 123 mio. kr.

og herefter – bortset fra reguleringer efter satsreguleringsprocenten – fastholdes.

Hensigten med forhøjelsen af puljen i 1996 er primært at imødegå økonomiske vanskeligheder for udsatte kommuner, der – uanset overgangsordningen – vil få tab som følge af udligningsreformen.

Det foreslåede nye kriterium for kommuner med bysociale problemer i landsudligningen af udgiftsbehov (»antallet af indbyggere i områder, uden for hovedstadsområdet, med bysociale problemer«) medfører imidlertid, at der vil ske en aflastning af § 19, stk. 1-tilskudspuljen til bysociale formål. Puljen blev ved lov 423 af 1. juni 1994 forhøjet med 10 mio. kr. for 1995, med 10 mio. kr. for 1996 og med yderligere 10 mio. kr. for 1998 til afhjælpning af særlige problemer og udgifter i forhold til socialt belastede boligområder. Aflastningen af puljen vil således også gøre det muligt at yde tilskud til imødegåelse af eventuelle tab som følge af udligningsreformen.

Indenrigsministeren vil i øvrigt i fordelingen af puljen varetage samme overordnede formål som hidtil.

Ændringen af § 19, stk. 1-tilskuddet vil blive kompenseret over statstilskuddet til kommunerne.

Det foreslås, at der af statskassen afsættes en årlig pulje på 50 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede amtskommuner. Tilskuddet afsættes særligt med henblik på tilskud til amtskommuner med høj arbejdsløshed og lavt skattegrundlag.

Regeringen overvejer en ændring af den såkaldte § 26-pulje, i henhold til lov om kommunal aktivering. Puljen blev oprindeligt etableret i 1991 og skal medfinansiere kommunernes beskæftigelsesindsats. Som følge af øvrige lovændringer er der behov for tilpasninger af denne ordning. Ved eventuel ændring af denne lov kan det blive aktuelt at søge hjemmel til at medtage de byrdefordelingsmæssige forskydninger ved disse omlægninger, i tilknytning til dette lovforslags overgangsbestemmelse - beregning af overgangstilskud.

Til nr. 12

(Inddragelse af boligstøtteudligning i hovedstadsområdet)

Med denne bestemmelse (§ 20, stk. 2) inddrages den særlige hovedstadsudligning af boligstøtteudgifter mv. i det generelle tilskuds- og udligningssystem, og ordningen koordineres i forhold til den øvrige udligning.

Ordningen er i dag fastsat i lov om individuel boligstøtte, § 75, stk. 5, og lov om boligbyggeri §§ 39, 42, 49, 63, 72, 73b, § 76 A, lov om byfornyelse og boligforbedring, § 68, og lov om boliger for ældre og

personer med handicap, § 9. For at sikre en forenkling og koordinering af den særlige boligstøtteudligning i hovedstadsområdet, i forhold til det generelle udligningssystem foreslås det, at boligstøtteudligningen indgår direkte i lov om kommunal udligning, og således opgøres og udmeldes i tilknytning til den generelle tilskudsopgørelse.

Det indgår i lovforslaget, at bidraget til ordningen fremover fordeles i forhold til kommunernes beskatningsgrundlag mod i dag udskrivningsgrundlag. Herved vil bidraget til ordningen blive gjort parallel til de øvrige tilskudsordninger. Omlægning af fordelingsgrundlaget fra udskrivningsgrundlag til beskatningsgrundlag vil kun medføre begrænsede forskydninger.

Herudover inddrages bidraget til boligstøtteudligningen i opgørelsen af eventuel overudligning (udligningsloft) for hovedstadskommunerne. Dette sker via den eksisterende overudligningsbestemmelse i § 11, som med nuværende udformning allerede henviser til betalinger efter § 20.

Den såkaldte overudligningsbestemmelse i udligningssystemet skal sikre, at en kommune ikke kan miste mere end 90 pct. af en indkomstfremgang. Da boligstøtteudligningen hidtil ikke har været inddraget i opgørelsen af eventuel overudligning, og bidraget til boligstøtteudligningen bliver fordelt efter hovedstadskommunernes skattegrundlag, har overudligningsbestemmelsen hidtil ikke helt sikret kommuner imod, at de kan miste mere end 90 pct. af en indkomstfremgang.

Det bemærkes, at den beregnede skattetryksfaktor, som anvendes i udligning af beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet, samt de samlede netto-drifts- og anlægsudgifter, som indgår i udgiftsbehovsudligningen i hovedstadsområdet, vil blive reduceret med det beløb, der ifølge den foreslåede bestemmelse i § 20, stk. 2, fordeles via udligningen af udgifter til boligstøtte mv. i hovedstadsområdet. Der er dog tale om et – beskedent – element blandt en række andre i bestemmelsen af skattetryksfaktor mv.

Til nr. 13 og 14

(Ophævelse af lønkorrektions af forskellige øvrige udligningsordninger)

Der er tale om en redaktionel tilpasning, hvorved der for alle tilskuds- og udligningsordninger sker en ophævelse af korrektions for regionale lønforskelle.

Til nr. 15 og 17

(Følgeændring vedr. lovforslag om ophævelse af lov om særlig indkomstskat)

Med lovforslag L 137, som fremsat af skatteministeren den 18. januar 1995, er der fremsat forslag om ophævelse af lov om særlig indkomstskat (Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove og konkursloven). Med lovforslaget overføres den hidtidige beskatningshjemmel efter lov om særlig indkomstskat til den øvrige skattelovgivning. Efter de gældende regler i lov om kommunal udligning og generelle tilskud indgår den kommunale andel (1/3) af særlig indkomstskat i opgørelsen af primærkommunernes beskatningsgrundlag. Amtskommunerne har ikke haft andel af særlig indkomstskat.

Denne lovændring har til forudsætning, at L 137 vedtages i denne folketingsamling.

Til nr. 16

(Følgeændring vedr. lovforslag om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme)

Efter den nuværende affattelse i § 24, 2. afsnit, korrigeres amtskommunernes grundskyld for den andel af grundskyldsprovenu, der indbetales til statskassen (promilleafgiftsfonde). Med lovforslag L 187 af 7. marts 1995 (forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme) stilles der i tilknytning til forslag om pesticidafgifter forslag om, at den amtskommunale grundskyldspro-mille fastsættes til 5,7 promille for landsbrugsejendomme og indbetaling af en særlig andel af den amtskommunale grundskyld til statskassen ophører. Bestemmelsen i § 24, 2. afsnit, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud, er derfor unødvendig.

Denne lovændring har til forudsætning, at L 187 vedtages i denne folketingsamling.

Til nr. 18

Samtidighed

Den foreslåede affattelse af § 25, stk. 1-2, vedrører ændringer i tilknytning til indførelse af samtidighed og selvbudgettering. Der henvises til bemærkninger til nr. 21.

Befolkningstal

Ved opgørelsen af en kommunes indbyggertal til brug for opgørelsen af tilskud og udligning, baseres befolkningsopgørelsen på de personer, som i Det Centrale Personregister (CPR) står registreret som boende i kommunen. For at sikre, at den kommune, som faktisk afholder udgifterne for en person, også får det tilknyttede tilskuds- og udligningsbeløb, skal dette udgangspunkt imidlertid korrigeres for personer, for hvem fraflytningskommunen afholder udgifterne.

Denne korrektion sker ved, at der i CPR-registreringen ud for de pågældende gøres en anmærkning om, at en anden kommune har betalingsforpligtelsen. Dette kan f.eks. dreje sig om børn, der er anbragt i familiepleje i en anden kommune, eller ældre der får anvist en plejehjemsplads i en anden kommune. Denne bestemmelse skal sikre, at den kommune, der rent faktisk afholder udgifterne for en person, også får det tilknyttede tilskuds- og udligningsbeløb.

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner er der med den nuværende formulering i § 25, stk. 3, henvist til § 11, nr. 1, i Bistandsloven (efter ændring i Bistandsloven burde henvisningen hedde § 11, stk. 1, nr. 1).

Imidlertid er der siden bestemmelsen oprindeligt kom ind i loven, sket en udvidelse af antallet af områder, hvor der er fastsat, eller kan aftales, betalingsforpligtelse. Dette omfatter bl.a. kommunernes betalingsforpligtelse efter lov om social pension (førtidspension) og kommunale merudgifter i forbindelse med, at en person efter aftale mellem kommuner henvises til bolig efter lov om boliger for ældre og personer med handicap.

På denne baggrund foreslås en ændring af formuleringen i § 25. Det fastlægges herved, at opgørelsen omfatter de betalingsforhold efter lov om social bistand, lov om social pension, og lov om boliger for ældre og personer med handicap, hvor kommunen har den generelle betalingsforpligtelse. Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser, udover eventuelle mindre forskydninger, der kan henføres til et mere præcist opgørelsesgrundlag.

Bemyndigelsesbestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med, at et udvalg under Socialministeriet p.t. overvejer kommunernes generelle betalingsforpligtelser på det sociale område. Der kan i forlængelse heraf eventuelt blive behov for yderligere tilpasning af principperne for opgørelsen af befolkningstallet. I det omfang de ændrede principper vedrører de nævnte love, vil Indenrigsministeriet have bemyndigelse til at korrigere befolkningsopgørelsen svarende hertil.

Til nr. 19

Ophævelsen af bemyndigelsesbestemmelsen i § 27, stk. 2, hænger sammen med ophævelsen af den særlige fordeling af budgetgarantibeløb, jf. bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 20

Med bemyndigelsen efter § 30, fastsætter indenrigsministeren de nærmere regler for opgørelse og afregning af den særlige boligstøtteudligning i ho-

vedstadsområdet, jf. den foreslåede affattelse af § 20, stk. 2.

Til nr. 21

(Korrektion af tilskudsopgørelse vedrørende indvandrere og flygtninge – vedr. flygtninge fra det tidligere Jugoslavien)

Hovedformålet med ændringerne til § 31 er at sikre kommuner med bosniske krigsflygtninge kompensation hurtigst muligt over udligningssystemet, efterhånden som kommunerne overtager ansvaret for den videre integration mv.

I den gældende udligningsordning er der af hensyn til opgørelsestidspunkt og kommunernes budgetsikkerhed en vis forsinkelse i udligningen. Dette system gør det endvidere muligt at opnå endelighed ved den første tilskudsberegning, således at efterreguleringer undgås, jf. lovforslagets § 33, stk. 1.

I en situation, hvor det antal flygtninge, der skal integreres, er relativt stabilt over årene, vil tidsforrykningen normalt ikke give større problemer.

I situationen med de bosniske flygtninge vil der imidlertid være tale om et relativt stort antal flygtninge, der inden for et forholdsvis kort tidsrum får opholdstilladelse, og som udgiftsmæssigt derfor mærkbart kan påvirke den enkelte kommune umiddelbart efter opholdstilladelsen. Med forslaget sikres der derfor i 1996 og 1997 en særlig fremrykket udligning for denne gruppe af flygtninge.

Hovedparten af flygtningene fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse forventes i løbet af 1995 at få meddelt asyl efter udlændingelovens regler herom eller få meddelt opholdstilladelse efter den af Folketinget den 12. januar 1995 indførte bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5.

Indenrigsministeren vil i øvrigt i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp tilrettelægge en ordning, hvorefter kommunerne vil kunne overtage ansvaret for integrationen af flygtning allerede efter, at der er meddelt asyl/opholdstilladelse.

Disse flygtninge vil herefter overgå til Dansk Flygtningehjælps særlige integrationsprogram, som skal have en varighed af gennemsnitlig 9 måneder. Det særlige integrationsprogram, kan afløses af et særligt overgangsprogram, der varer indtil, der findes en varig bolig til den pågældende krigsflygtning, men dog således, at overgangsprogrammet højst varer indtil 18 måneder efter meddelelse af asyl eller opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 5.

Flygtningene vil herefter overgå til kommunerne med henblik på videre integration.

Kommunerne vil imidlertid under alle omstændigheder også i integrationsperioden varetage en række opgaver i forbindelse med de bosniske krigs-flygtninge.

I integrationsperioden skal kommunerne blandt andet sørge for skolegang til børn i den skolepligtige alder. Efter bistandsloven skal kommunerne endvidere tilbyde institutions- og serviceydelser, herunder dagpasning af børn under den skolepligtige alder.

Efter integrationsperioden overtager kommunerne ansvaret for bistandsydelser m.v. til flygtningene.

På en række af de kommunale udgiftsområder gælder særlige finansieringsregler for udgifter til flygtninge. Blandt andet refunderes kommunernes udgifter til forsørgelsesydelser efter bistandsloven til flygtninge fuldt ud af staten de første 1½ år efter opholdsdatoen. Herefter er statsrefusionen de næste 5 år på 75 pct. Ydelserne er dog omfattet af den kommunale budgetgaranti, således at stigninger i de kommunale udgifter til kontanthjælp m.v. for kommunerne under ét, også efter de første 1½ år fuldt ud finansieres af staten.

Kommunernes udgifter til institutions- og serviceydelser efter bistandsloven dækkes med enkelte undtagelser med 75 pct. af staten i perioden frem til 6½ år efter opholdsdatoen. Udgifter efter bistandsloven til flygtninge med vidtgående fysiske og psykiske handicaps og for uledsagede børn refunderes dog med 100 pct. Dette gælder også ud over 6½ års-perioden.

Hertil ydes efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner særlige tilskud til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende indvandrere og flygtninge (lovens § 21, stk. 2) og vedrørende sociale udgifter til flygtninge (lovens § 21, stk. 3).

Statsrefusionen udbetales samtidig med, at kommunerne afholder udgifterne, mens de særlige tilskud vedrørende udlændinge udbetales med en vis forsinkelse.

ad foreslåede affattelse af § 31, stk. 3

Tilskuddene efter § 21, stk. 2, ydes til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende folkeskolen og øvrige serviceforanstaltninger for indvandrere og flygtninge. For 1995 er tilskudsbeløbene 15.314 kr. pr. 6-16-årig indvandrer og flygtning og 3.291 kr. pr. indvandrer og flygtning i alt.

Det samlede tilskud finansieres ved, at den enkelte kommune yder et tilsvarende svar efter kommunens beskatningsgrundlag.

Efter de gældende regler opgøres antallet af indvandrere og flygtninge pr. 1. januar i året før tilskudsåret. Dette indebærer, at flygtninge, der mod-

tager asyl i løbet af 1995 først vil indgå ved tilskuds- uddelingen for 1997.

Det foreslås derfor, som en midlertidig ordning for tilskudsåret 1996, at der sker en fremrykning af denne udligning. Dette sker ved at udmelding af tilskud for 1996 pr. 1. juli 1995 gennemføres på grundlag af de hidtidige regler for så vidt angår opgørelsen af antal indvandrere og flygtninge, men at der ved fastsættelsen af kommunernes tilsvare foretages et skøn over den samlede udgift til tilskud vedrørende de bosniske krigsflygtninge. Denne skønnede udgift indgår i den samlede tilsvareopgørelse i den foreløbige udmelding pr. 1. juli 1995, og fordeles kommunerne imellem i forhold til beskatningsgrundlag.

Dette forøgede tilsvare vil herefter blive anvendt til en fremrykket udbetaling i 1996 af tilskud vedrørende bosniske flygtninge.

Kommunerne vil således medio 1996 få udmeldt en opgørelse af tilskud for 1996 efter § 21, stk. 2, for så vidt angår bosniske flygtninge, som er bosat i kommunerne, pr. 1. januar 1996, og som har opnået asyl eller opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5. Afregningen af disse tilskud vil heretter ske hurtigst muligt.

Afgrænsningen af den gruppe af flygtninge, som der meddeles tilskud til senest 1. juli 1996, vil blive fastlagt i bekendtgørelsen, jf. § 31, stk. 1. Gruppen påregnes at omfatte de bosniske krigsflygtninge og af praktiske årsager evt. andre udenlandske statsborgere fra det tidligere Jugoslavien, som har fået asyl eller anden opholdstilladelse i 1995. I det omfang der måtte være afvigelser mellem den senest 1. juli 1995 skønnede opgørelse over antal bosniske flygtninge og det faktiske antal primo 1996, foretages i 1996 en endelig regulering af tilsvareopgørelsen samtidig med tilskudsmeddelelsen.

ad foreslåede affattelse af § 31, stk. 4

Tilskuddene efter § 21, stk. 3, ydes til dækning af kommunernes udgiftsbehov vedrørende forsørgelse og sociale udgifter til flygtninge. Der ydes forskellige tilskud pr. flygtning afhængig af opholdslængden og et tilskud pr. 1-5-årig flygtning. For 1995 udgør tilskuddet pr. flygtning med opholdstid mellem 1½ og 6½ år 17.274 kr. og pr. 1-5-årig flygtning 16.157 kr.

Det samlede tilskud finansieres ved, at den enkelte kommune yder et tilsvare efter kommunens beskatningsgrundlag.

Efter de gældende regler opgøres tilskuddet pr. flygtning med opholdstid mellem 1½ og 6½ år på grundlag af antal flygtninge, der pr. 1. januar i året før tilskudsåret har opholdt sig i landet mellem ½ og 5½ år. Tilskuddet pr. 1-5 årig flygtning opgøres på grundlag af antal 0-4 årige flygtninge pr. 1. januar i

året før tilskudsåret. Dette indebærer, at flygtningebørn, der modtager asyl i løbet af 1995, efter de gældende regler først vil indgå ved tilskudsuddelingen for 1997.

For flygtninge, der modtager asyl i 1. halvår af 1995, nedsættes den statslige refusion af kommunernes udgifter til forsørgelse efter bistandsloven fra 100 til 75 pct. i løbet af 2. halvår 1996. Kommunerne kompenseres over budgetgarantiordningen i 1996, men omfordelingen via den særlige udligningsordning vil efter de gældende regler først finde sted i 1997.

For flygtninge, der modtager asyl i 2. halvår af 1995, hvor refusionen på forsørgelsesudgifter efter bistandsloven nedsættes i løbet af 1. halvår 1997, gælder, at omfordelingen via den særlige udligningsordning først finder sted i 1998.

Det foreslås derfor, at opgørelsen og efterreguleringen efter § 21, stk. 3, for tilskudsårene 1996 og 1997 foretages med en særlig opgørelse vedrørende de bosniske flygtninge på tilsvarende måde som opgørelsen, jf. § 31, stk. 3. For tilskudsåret 1996 er det hensigten at foretage en særlig opgørelse vedr. tilskuddet pr. flygtning med opholdstid 1½-6½ år og vedr. tilskuddet pr. 1-5-årig flygtning. For tilskudsåret 1997 er det alene hensigten at foretage en særlig opgørelse vedr. tilskuddet pr. flygtning med opholdstid 1½-6½ år.

Til nr. 22

(Afregning af forskelsbeløb, udmelding mm.)

Den foreslåede affattelse af § 33 vedrører udmelding og afregning af tilskuds- og udligningsbeløb, herunder det beregnede tilskuds- og udligningsbeløb, for de kommuner, der i medfør af lov om kommunal indkomstskat § 7 har valgt et statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Samtidig

Tilskuds- og udligningssystemet er med den gældende udformning opbygget med en toårig cyklus. Året før tilskudsåret (der benævnes beregningsåret), foretages der en foreløbig opgørelse af kommunernes beskatningsgrundlag og udgiftsbehov på baggrund af kommunernes budgetterede beskatningsgrundlag det pågældende år og andre data for beregningsåret. To år efter den foreløbige opgørelse foretages der en endelig opgørelse af kommunernes tilskud og udligning. Opgørelsen baseres her på de faktiske indkomster for beregningsåret, ligesom der for opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov foretages enkelte korrektioner på baggrund af enkelte ajourførte data. Forskellen mellem det foreløbigt be-

F. t. l. vedr. kommunal udligning m.v.

regnede tilskuds- og udligningsbeløb og det endelige opgjorte – efterreguleringen – afregnes det pågældende år, hvor opgørelsen foretages.

Det foreløbige tilskud for 1995 er således udmeldt af Indenrigsministeriet i juli 1994. Beløbet udbetales løbende i 1995, og i 1996 foretages der en endelig opgørelse ud fra en faktisk opgørelse af beskatningsgrundlaget i 1994. Forskellen mellem den foreløbige opgørelse og den endelige opgørelse afregnes af kommunerne og amtskommunerne i oktober-december 1996.

For de kommunale skatter gælder derimod, at kommunerne selv kan beregne, hvor meget de forventer at oppebære i indkomstskat for det kommende år. Den enkelte kommune får herefter udbetalt de budgetterede skatter i løbet af budgetåret. Ved budgetlægningen fastlægger kommunen således det beløb, der rent faktisk skal afregnes fra staten i budgetåret.

Den tidsmæssige forskydning mellem beregningsgrundlaget for den foreløbige udligning og den budgetterede skat betyder, at de kommuner, der har en ringere indkomstudvikling end de øvrige kommuner, vil blive udlignet på et 'for højt' grundlag. Dette kan i flere tilfælde give nogle kommuner et finansielt problem, ligesom den manglende samtidighed kan skabe en unødigt usikkerhed om kommunens udligningsbeløb det følgende år.

Systemet med selvbudgettering af tilskud- og udligning vil indebære, at kommuner i tilknytning til budgetteringen af skattegrundlaget skal foretage en opgørelse og budgettering af det tilskuds- og udligningsbeløb, der i forhold til det budgetterede skattegrundlag kan påregnes for tilskudsåret (budgetåret).

Ved budgetteringen af tilskuds- og udligningsbeløb vil Indenrigsministeriet udmelde visse skøn over bl.a. det gennemsnitlige beskatningsgrundlag, som skal lægges til grund for beregningen. Herudover påregner Indenrigsministeriet at udsende et skøn over kommunens folketal i budgetåret. I den nuværende tilskuds- og udligningsopgørelse indgår både folketallet pr. 1. januar og pr. 1. juli. I tilknytning til indførelsen af selvbudgettering af skatteudligningen, vil der dog fremover alene blive taget udgangspunkt i folketallet pr. 1. januar.

Det forhold, at tilskuds- og udligningsopgørelsen – som følge af overgangen til selvbudgettering – i 1996 skal baseres på beskatningsgrundlaget for 1996, og ikke for 1995, indebærer ændringer i den enkelte kommunes tilskud og tilsvarende for overgangsåret 1996. Det er fra statens side ikke muligt at foretage en beregning af disse ændringer, idet de konkrete virkninger heraf afhænger af den enkelte kommunes budgetterede beskatningsgrundlag for 1996. Det budget-

terede beskatningsgrundlag for 1996 fastlægges først ved budgetvedtagelsen (der foretages senest den 15. oktober 1995).

Udmeldingstidspunkt og selvbudgettering mm.

Med den foreslåede affattelse af § 33 tilpasses bestemmelserne om udmelding af tilskud og udligningsbeløb til de øvrige ændringer vedrørende selvbudgettering mm.

Systemet med selvbudgettering, som omtalt ovenfor, indebærer at kommunerne selv foretager en beregning og budgettering af de dele af den foreløbige tilskuds- og udligningssystem, hvor kommunens budgetterede skattegrundlag indgår. Til brug for beregningen skal Indenrigsministeriet senest den 1. juli udmelde grundoplysningerne for kommunens opgørelse. Disse grundoplysninger fremgår af den foreslåede affattelse af § 33, stk. 4. Disse beregningsforudsætninger omfatter hovedsageligt:

- Det skønnede gennemsnitlige og samlede beskatningsgrundlag for kommuner i hele landet, hovedstadsområdet, og amtskommuner i hele landet
- Størrelsen af de beskatningsniveauer (skattetryksfaktorer), der indgår i skatteudligningen.
- Størrelsen af de tilskud og betalinger, der fordeles efter kommunernes beskatningsgrundlag

Med henblik på afregningen med de kommuner og amtskommuner, der i medfør af § 7 i lov om kommunal indkomstskat, har taget imod tilbud om statsgaranteret udskrivningsgrundlag, skal der yderligere udmeldes et beregnet tilskuds- og udligningsbeløb. For disse kommuner vil både budgetteringen af skattegrundlag og udligning således svare til Indenrigsministeriets udmelding, jf. den foreslåede affattelse af § 33, stk. 7.

Endelighed – budgetgaranti for efterregulering

Den foreslåede § 33, stk. 13, vedrører kommuner og amtskommuner, der i medfør af § 7 i lov om kommunal indkomstskat, anvender det af indenrigsministeren udmeldte (garanterede) udskrivningsgrundlag.

Efter denne frivillige garantiordning garanterer staten mod efterfølgende ændringer i skat, tilskud og udligning.

Opgørelsen af den endelige tilskuds- og udligningsberegning, hvor der for alle kommuner indgår de faktiske skattegrundlag, udskrivningsprocenter m.v. vil ske efter den hidtidige metode. For de kommuner, der ikke er tilmeldt statsgarantien, er der således ikke tale om ændringer i tilskudsopgørelsen.

»Statsgarantien« indebærer således alene, at staten for de kommuner, der valgt »statsgaranti«, afreg-

ner de mulige forskelsbeløb. Dette kan således både være tilbagebetaling, der afholdes af statskassen, eller yderligere tilskud, som vil tilfalde statskassen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til det særlige lovforslag om ændring af den kommunale indkomstskattelov mm.

Forrentning

For at modvirke fejlbudgettering i forbindelse med kommunernes »selybudgettering« er der med den foreslåede affattelse af § 33, stk. 12, fastsat en forrentningsbestemmelse, hvorefter der sikres en koordineret forrentning af forskelsbeløb for henholdsvis indkomstskat, tilskud og udligning. Der henvises herom til det fremsatte forslag om ændring af den kommunale indkomstskattelov mv.

Bemyndigelsesbestemmelse

Med den foreslåede affattelse af § 33, stk. 6, 8 og 14, fastsætter indenrigsministeren i øvrigt regler for

kommunernes budgettering af de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb og for afregningstidspunkter for øvrige tilskuds- og udligningsordninger.

Til nr. 23

Ophævelse af revisionsbestemmelse

Der er tale om en redaktionel ophævelse af revisionsbestemmelsen i § 36, stk. 4, vedrørende fordeling af andel af statstilskud (budgetgaranti). Med lovforslaget gennemføres der en revision af denne fordeling allerede nu.

Til § 2

Ændringerne i lov om kommunal udligning og generelle tilskud foreslås at træde i kraft med virkning fra tilskudsåret 1996.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 1, nr. 1, ændres »helt eller delvis statsfinansieret« til: »mellekommunal«.

§ 1. Denne lov indeholder regler om

- 1) hel eller delvis statsfinansieret udligning af forskelle i beskatningsgrundlag mellem kommuner,

2. §§ 2- 9 affattes således:

»Udligning af beskatningsgrundlag

§ 2. Kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis beskatningsgrundlag er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag.

Stk. 2. Kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet, yder ud over tilskud efter stk. 1 et årligt tilskud til de kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

§ 3. En kommunes tilskud eller tilsvare pr. indbygger efter § 2, stk. 1, beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for alle landets kommuner ganget med et udligningsniveau på 0,45 og et beregnet beskatningsniveau efter stk. 2. Det samlede tilskud eller tilsvare for kommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller tilsvaret pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 2. Det beregnede beskatningsniveau fastsættes som de samlede kommunale netto-

drifts- og anlægsudgifter i hele landet divideret med det samlede beskatningsgrundlag i hele landet.

§ 4. For kommunerne i hovedstadsområdet beregnes tilskud eller tilsvare pr. indbygger efter § 2, stk. 2, som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet ganget med et udligningsniveau på 0,40 og et beregnet beskatningsniveau efter stk. 2. Det samlede tilskud eller tilsvare for kommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller tilsvaret pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 2. Det beregnede beskatningsniveau fastsættes som de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter i hovedstadsområdet divideret med det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Udligning af udgiftsbehov

§ 5. Kommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger, jf. § 6, er mindre end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis udgiftsbehov er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger.

§ 6. En kommunes udgiftsbehov pr. indbygger beregnes som kommunens samlede udgiftsbehov efter § 7, divideret med kommunens indbyggertal. En kommunes tilskud eller tilsvare efter § 5 beregnes ved at gange forskellen mellem kommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger for kommunerne i hele landet, med kommunens indbyggertal og et udligningsniveau på 0,45.

§ 7. Kommunens samlede udgiftsbehov opgøres som summen af:

- 1) et grundtillæg,
- 2) kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv. og
- 3) det socialt betingede udgiftsbehov.

Stk. 2. Grundtillægget efter stk. 1, nr. 1, udgør 7,5 mio. kr.

Stk. 3. Af de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter, fratrukket det beløb, der indgår ved beregning af grundtillæg efter stk. 2, henregnes 80 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov mv. efter stk. 1, nr. 2, og 20 procent til det socialt betingede udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 3.

Stk. 4. Kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv., efter stk. 1, nr. 2, beregnes som summen af:

- 1) kommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper ganget med en beregnet gennemsnitsomkostning
- 2) kommunens beregnede boligstøtteudgifter beregnet ud fra de landsgennemsnitlige boligstøtteudgifter pr. udlejningslejlighed og
- 3) kommunens erhvervsbetingede udgifter til førtidspension beregnet ud fra de gennemsnitlige udgifter til førtidspension for enkelte erhvervsgrupper.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregningen af det aldersbestemte udgiftsbehov efter stk. 4, nr. 1. Indenrigsministeren fastsætter ligeledes, hvorledes de enkelte aldersgrupper, de beregnede boligstøtteudgifter og de erhvervsbetingede udgifter til førtidspension vægtes ud fra den landsgennemsnitlige fordeling af udgifterne.

Stk. 6. Det socialt betingede udgiftsbehov pr. indbygger efter stk. 1, nr. 3, opgøres som et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socialt indeks for den enkelte kommune, efter stk. 7. Det landsgennemsnitlige beløb pr. indbygger beregnes ud fra udgiftsandelen efter stk. 3, divideret med indbyggertallet i hele landet.

Stk. 7. En kommunes sociale indeks efter stk. 6, bestemmes som forholdet mellem henholdsvis summen af kommunens vægtede andele af følgende kriterier i hele landet og kommunens andel af indbyggertallet i hele landet:

- 1) Antallet af børn af enlige forsørgere med en andel på 32,5 pct.,
- 2) Antallet af særligt socialt belastede boliger med en andel på 25,0 pct.,

- 3) Antallet af 20-59-årige, der er uden beskæftigelse, udover 5 procent af antallet af 20-59-årige i kommunen med en andel på 25,0 pct.,
- 4) Antallet af udenlandske statsborgere fra andre lande end de nordiske, EU-landene og Nordamerika, med en andel på 10,0 pct.,
- 5) Antallet af indbyggere i områder, udenfor hovedstadsområdet, med særlige bysociale problemer, med en andel på 7,5 pct.

§ 9. I udligningen af udgiftsbehov inden for hovedstadsområdet beregnes den enkelte kommunes samlede udgiftsbehov som summen af:

- 1) kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv. og
- 2) det socialt betingede udgiftsbehov.

Stk. 2. Af de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter i hovedstadsområdet henregnes 75 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov mv. efter stk. 1, nr. 1, og 25 procent til det socialt betingede udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Kommunens aldersbestemte udgiftsbehov mv. efter stk. 1, nr. 1, beregnes som summen af:

- 1) kommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper ganget med en beregnet gennemsnitsomkostning, og
- 2) kommunens erhvervsbetingede udgifter til førtidspension beregnet ud fra de gennemsnitlige udgifter til førtidspension for enkelte erhvervsgrupper.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregningen af det aldersbestemte udgiftsbehov efter stk. 3, nr. 1. Indenrigsministeren fastsætter ligeledes, hvorledes de enkelte aldersgrupper og de erhvervsbetingede udgifter til førtidspension vægtes ud fra den landsgennemsnitlige fordeling af udgifterne.

Stk. 5. Det socialt betingede udgiftsbehov pr. indbygger i hovedstadsområdet, efter stk. 1, nr. 2, opgøres som et gennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socialt indeks for den enkelte kommune i hovedstadsområdet, efter stk. 6. Det gennemsnitlige beløb pr. indbygger i hovedstadsområdet beregnes ud fra udgiftsandelen efter stk. 3, divideret med indbyggertallet i hovedstadsområdet og kommunens andel af indbyggertallet i hovedstadsområdet.

Stk. 6. En kommunes sociale indeks efter stk. 5 bestemmes som forholdet mellem henholdsvis summen af kommunens vægtede andele af følgende kriterier i hovedstadsområdet og kommunens andel af indbyggertallet i hovedstadsområdet:

- 1) Antallet af børn af enlige forsørgere med en andel på 32,5 pct.
- 2) Antallet af udlejningsboliger med en andel på 20,0 pct.
- 3) Antallet af 20-59-årige, der er uden beskæftigelse, udover 5 procent af antallet af 20-59-årige i kommunen med en andel på 25,0 pct.
- 4) Antallet af personer uden erhvervsuddannelse, med en andel på 12,5 pct.
- 5) Antallet af udenlandske statsborgere fra andre lande end de nordiske, EU-landene og nordamerika, med en andel på 10,0 pct.«.

Udligning af beskatningsgrundlag

§ 2. Kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end udligningsgrundlaget efter § 3, yder et tilskud til de kommuner, hvis beskatningsgrundlag er mindre end udligningsgrundlaget efter § 3. Ved beregning af tilskud eller tilsvær indgår kommunerne i hovedstadsområdet som én kommune. Det samlede tilskud eller tilsvær for kommunerne i hovedstadsområdet fordeles mellem disse kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Stk. 2. Forskellen mellem de samlede tilskud og de samlede tilsvær efter stk. 1 betales af, henholdsvis tilfalder staten, jf. § 10.

Stk. 3. Kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i alle kommuner i hovedstadsområdet, yder, ud over tilskud efter stk. 1, et årligt tilskud til de kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

§ 3. En kommunes tilskud eller tilsvær pr. indbygger efter § 2, stk. 1, beregnes som forskellen mellem udligningsgrundlaget efter stk. 5 og kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger ganget med et udligningsniveau på 0,50 og et beregnet beskatningsniveau efter stk. 4. Det samlede tilskud eller tilsvær for

kommunen fremkommer ved at gange med kommunens indbyggertal.

Stk. 2. Ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for den enkelte kommune korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet for kommunalt ansatte. Det beregnede tilskud eller tilsvær korrigeres ligeledes for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Såfremt det samlede tilskud eller tilsvær efter stk. 1 afviger fra det samlede tilskud eller tilsvær beregnet uden korrektion af tilskud eller tilsvær for regionale forskelle i lønniveauet, fordeles afvigelsen i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag.

Stk. 4. Det beregnede beskatningsniveau fastsættes som de samlede kommunale netto-drifts- og anlægsudgifter pr. indbygger divideret med udligningsgrundlaget efter stk. 5.

Stk. 5. Udligningsgrundlaget fastsættes til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet.

§ 4. For kommunerne i hovedstadsområdet beregnes tilskud eller tilsvær pr. indbygger efter § 2, stk. 3, som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for alle kommuner i hovedstadsområdet ganget med et udligningsniveau på 0,90 og det korrigerede beskatningsniveau i vedkommende kommune. Det samlede tilskud eller tilsvær for kommunen fremkommer ved at gange med kommunens indbyggertal.

Stk. 2. Ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for den enkelte kommune i hovedstadsområdet korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet for kommunalt ansatte. Det beregnede tilskud eller tilsvær korrigeres ligeledes for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Det korrigerede beskatningsniveau efter stk. 1 beregnes som kommunens faktiske beskatningsniveau tillagt forholdet mellem hovedstadskommunernes samlede tilskud/tilsvær, der fordeles efter beskatningsgrundlag, og hovedstadskommunernes samlede beskatningsgrundlag.

Stk. 4. Såfremt de samlede tilsvær afviger fra de samlede tilskud efter stk. 1, fordeles afvigelsen på de enkelte kommuner i hovedstadsområdet i forhold til deres andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Udligning af udgiftsbehov

§ 5. Kommuner, hvis andel af de samlede udgiftsbehov er mindre end andelen af befolkningen i landet i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis andel af de samlede udgiftsbehov er større end andelen af befolkningen.

Stk. 2. De kommuner i hovedstadsområdet, hvis andel af de samlede udgiftsbehov i hovedstadsområdet er mindre end andelen af befolkningen i hovedstadsområdet, yder ud over tilskud efter stk. 1 et årligt tilskud til de kommuner i hovedstadsområdet, hvis andel af de samlede udgiftsbehov i hovedstadsområdet er større end andelen af befolkningen i hovedstadsområdet.

§ 6. En kommunes tilskud eller tilsvaret efter § 5, stk. 1, beregnes ved at gange forskellen mellem kommunens andel af udgiftsbehov og andel af indbyggertal med udligningsniveauet og med de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter. Udligningsniveauet fastsættes til 0,35.

Stk. 2. Det beregnede tilskud eller tilsvaret korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Såfremt det samlede tilskud efter stk. 1 afviger fra det samlede tilsvaret for kommunerne under ét, fordeles afvigelsen i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag.

§ 7. En kommunes andel af de samlede udgiftsbehov, jf. § 5, stk. 1, bestemmes ved kommunens andel af følgende kriterier:

- 1) landets samlede indbyggertal,
- 2) landets samlede antal indbyggere i aldersgrupperne 0-6 år, 7-16 år, 65-74 år, 75-84 år, samt antallet af indbyggere på 85 år og derover,
- 3) antallet af 20-59-årige uden beskæftigelse,
- 4) det samlede kommunale vejnet,
- 5) kommunernes beregnede boligstøtteudgifter,
- 6) kommunernes beregnede kontanthjælpsudgifter,
- 7) det sociale betingede udgiftsbehov opgjort ud fra antallet af børn af enlige forsørgere, antallet af særligt socialt belastede boliger, antallet af fuldtidsledige, samt antallet af erhvervsaktive kvinder.

Stk. 2. I beregningen af kommunens andel af de samlede udgiftsbehov, jf. stk. 1, indgår andelen tilknyttet de enkelte kriterier med en nærmere vægtfordeling. Indenrigsministeren fastsætter disse vægte og foranlediger, at disse justeres efter udgiftsudviklingen, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For nedenstående kriterier indgår i opgørelsen efter stk. 1 følgende vægte:

- 1) vejlængde med en vægt på 0,031,
- 2) antallet af børn af enlige forsørgere med en vægt på 0,075,
- 3) antallet af særligt socialt belastede boliger med en vægt på 0,075,
- 4) antallet af fuldtidsledige med en vægt på 0,025,
- 5) antallet af erhvervsaktive kvinder med en vægt på 0,025.

Stk. 4. Ved beregningen efter stk. 1, nr. 2, af kommunens andel af landets samlede antal indbyggere i aldersgruppen 7-16 år anvendes det største antal indbyggere i kommunen i denne aldersgruppe enten 1 eller 4 år forud for tilskudsåret.

§ 8. For kommunerne i hovedstadsområdet beregnes tilskud eller tilsvaret pr. indbygger efter § 5, stk. 2, ved at gange forskellen mellem kommunens andel af udgiftsbehov og andel af indbyggertal med udligningsniveauet og med de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter i hovedstadsområdet. Udligningsniveauet fastsættes til 0,25.

Stk. 2. Det beregnede tilskud eller tilsvaret korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Såfremt det samlede tilskud efter stk. 1 afviger fra det samlede tilsvaret for kommunerne i hovedstadsområdet under ét, fordeles afvigelsen i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

§ 9. En kommunes andel af de samlede udgiftsbehov i hovedstadsområdet, jf. § 5, stk. 2, bestemmes ved kommunens andel af følgende kriterier:

- 1) det samlede antal indbyggere i hovedstadsområdet,
- 2) det samlede antal indbyggere i hovedstadsområdet i aldersgrupperne 0-6 år, 7-16 år, 65-74 år, 75-84 år, samt antallet af indbyggere på 85 år og derover,

- 3) antallet af 20-59-årige uden beskæftigelse i hovedstadsområdet,
- 4) hovedstadsområdets samlede kommunale vejnet,
- 5) hovedstadsområdets beregnede kontant-hjælpsudgifter,
- 6) det socialt betingede udgiftsbehov i hovedstadsområdet opgjort ud fra antallet af børn af enlige forsørgere, antallet af særligt socialt belastede boliger, antallet af fuldtidsledige, samt antallet af erhvervsaktive kvinder.

Stk. 2. I beregningen af kommunens andel af de samlede udgiftsbehov, jf. stk. 1, indgår andelen tilknyttet de enkelte kriterier med en nærmere vægtfordeling. Indenrigsministeren fastsætter disse vægte og foranlediger, at disse justeres efter udgiftsudviklingen, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For nedenstående kriterier indgår i opgørelsen efter stk. 1 følgende vægte:

- 1) vejlængde med en vægt på 0,026,
- 2) antallet af børn af enlige forsørgere med en vægt på 0,075,
- 3) antallet af særligt socialt belastede boliger med en vægt på 0,075,
- 4) antallet af fuldtidsledige med en vægt på 0,025,
- 5) antallet af erhvervsaktive kvinder med en vægt på 0,025.

Stk. 4. Ved beregningen efter stk. 1 nr. 2, af kommunens andel af hovedstadsområdets samlede antal indbyggere i aldersgruppen 7-16-år anvendes det største antal indbyggere i kommunen i denne aldersgruppe i året enten 1 eller 4 år forud for tilskudsåret.

3. I § 10, stk. 2, nr. 1, ændres »kildeskattelovens § 64, stk. 4,« til: »§ 16 i lov om kommunal indkomstskat,«.

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes som summen af:

- 1) det foregående års tilskud med tillæg eller fradrag som følge af éngangsreguleringer og op- og efterreguleringer samt det samlede rentetillæg som følge af 8-procentpoints-tillægget efter kildeskattelovens § 64, stk. 4,

4. § 10, stk. 5 og 6, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 5.* Det årlige tilskud fordeles af indenrigsministeren. Ved fordelingen reguleres tilskuddet forlods for udgifterne til statstilskuddet efter § 18 og udgifterne til statstilskuddet til kommuner efter § 19, stk. 2. Tilskuddet fordeles herefter i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag.«.

Stk. 5. Det årlige tilskud fordeles af indenrigsministeren. Ved fordelingen reguleres tilskuddet forlods for statslige mer- eller mindreudgifter ved beregning af tilskud og tilsvarende efter § 2 samt udgifterne til statstilskuddet efter § 18 og udgifterne til statstilskuddet til kommuner efter § 19, stk. 2 og 3. Tilskuddet fordeles herefter i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag. Ved beregning af tilskud indgår kommunerne i hovedstadsområdet som én kommune. Det samlede tilskud for kommunerne i hovedstadsområdet fordeles mellem kommunerne i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Stk. 6. Uanset bestemmelsen om fordelingen af statstilskud i stk. 5 kan indenrigsministeren fra og med tilskudsåret 1995 fordele en del af statstilskuddet efter gennemsnittet af kommunernes andel de regnskabsmæssigt opgjorte grundlag for de udgifter, der indgår i opgørelsen efter stk. 2, nr. 5, for regnskabsåret 1992 og 1993.

5. I § 11, stk. 1, indsættes i 1. og 2. pkt. efter »21,« «og bidrag i henhold til lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale momsfond,«.

§ 11. Hvis en stigning i en kommunes udskrivningsgrundlag ville påføre kommunen et samlet tab efter §§ 3, 4, 10, 18, 20 og 21, som overstiger 90 pct. af gevinsten i form af øget provenu af indkomstskat, korrigeres tilskud/tilsvarende efter § 4, subsidiært § 3. For Københavns og Frederiksberg kommuner opgøres de pågældende kommuners samlede tab ved en stigning i udskrivningsgrundlaget efter §§ 3, 4, 10, 13, 17, 18, 20 og 21.

6. I § 11, stk. 3, udgår », jf. § 4, stk. 4«.

Stk. 3. Hvis de samlede tilsvare efter § 4 afviger fra de samlede tilskud som følge af reglerne i stk. 1, fordeles afvigelsen mellem kommunerne i hovedstadsområdet i forhold til deres andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet, jf. § 4, stk. 4.

7. § 11, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Hvis en kommune i hovedstadsområdet er omfattet af reglen i stk. 1, hvis kommunen yder tilsvare efter § 4, og hvis kommunens beskatningsniveau er højere end udskrivningsprocenten, beregnes et særligt tilsvare for kommunen. Det særlige tilsvare udgør forskellen mellem den beregnede korrektion, der ville være beregnet efter samme bestemmelse, såfremt kommunens udskrivningsprocent havde svaret til beskatningsniveauet.«.

Stk. 4. Hvis en kommune i hovedstadsområdet er omfattet af reglen i stk. 1, og hvis kommunen yder tilsvare efter § 4, beregnes der et særligt tilsvare for kommunen. Det særlige tilsvare udgør en tredjedel af forskellen mellem det faktiske grundskyldprovenu og det højest mulige grundskyldprovenu, kommunen med den givne udskrivningsprocent kunne have budgetteret med uden at blive omfattet af reglen i stk. 1.

8. §§ 13-16 affattes således:

»§ 13. En amtskommunes tilskud eller tilsvare pr. indbygger efter § 12 beregnes som forskellen mellem amtskommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med et udligningsniveau på 0,80 og et beregnet gennemsnitligt beskatningsniveau. Det samlede tilskud eller tilsvare for amtskommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller tilsvaret pr. indbygger med amtskommunens indbyggertal.

Stk. 2. Det beregnede gennemsnitlige beskatningsniveau efter stk. 1 beregnes som de samlede amtskommunale nettodrifts- og anlægsudgifter divideret med det samlede amtskommunale beskatningsgrundlag.

§ 14. Amtskommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger er mindre end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger, yder et årligt tilskud til de amtskommuner, hvis udgiftsbehov

er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger.

§ 15. En amtskommunes udgiftsbehov pr. indbygger beregnes som amtskommunens samlede udgiftsbehov efter § 16, divideret med amtskommunens indbyggertal. En amtskommunes tilskud eller tilsvare efter § 16 beregnes ved at gange forskellen mellem amtskommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger for amtskommunerne i hele landet med amtskommunens indbyggertal og et udligningsniveau på 0,80.

§ 16. En amtskommunes samlede udgiftsbehov opgøres som summen af:

- 1) amtskommunens aldersbestemte udgiftsbehov og
- 2) det socialt betingede udgiftsbehov.

Stk. 2. Af de samlede amtskommunale nettodrifts- og anlægsudgifter henregnes 80 procent til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 1, og 20 procent til det socialt betingede udgiftsbehov efter stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Amtskommunens aldersbestemte udgiftsbehov beregnes ud fra amtskommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper og den gennemsnitlige fordeling af de amtskommunale udgifter på de enkelte alderstrin.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregningen af det aldersbestemte udgiftsbehov. Indenrigsministeren fastsætter ligeledes, hvorledes de enkelte aldersgrupper vægtes ud fra den landsgennemsnitlige fordeling af udgifterne.

Stk. 5. Det socialt betingede udgiftsbehov pr. indbygger efter stk. 1, nr. 2, opgøres som et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socialt indeks for den enkelte amtskommune, efter stk. 6. Det gennemsnitlige beløb pr. indbygger for amtskommunerne beregnes ud fra udgiftsandelen efter stk. 2, divideret med indbyggertallet i hele landet.

Stk. 6. En amtskommunes sociale indeks efter stk. 5, bestemmes som forholdet mellem henholdsvis summen af amtskommunens vægtede andele af følgende kriterier i hele landet og amtskommunens andel af indbyggertallet i hele landet:

- 1) Antallet af børn af enlige forsørgere med en andel på 50 pct.
- 2) Antallet af enlige i aldersgruppen 65 år og derover med en andel på 50 pct. «.

§ 13. En amtskommunes tilskud eller tilsvaer pr. indbygger efter § 12 beregnes som forskellen mellem amtskommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for alle landets amtskommuner ganget med et udligningsniveau på 0,85 og et beregnet gennemsnitligt beskatningsniveau. Det samlede tilskud eller tilsvaer for amtskommunen fremkommer ved at gange med amtskommunens indbyggertal.

Stk. 2. Ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for den enkelte amtskommune korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet for amtskommunalt ansatte. Det beregnede tilskud eller tilsvaer korrigeres ligeledes for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Såfremt det samlede tilskud eller tilsvaer efter stk. 1 afviger fra det samlede tilsvaer for amtskommunen beregnet under ét, fordeles afvigelsen i forhold til den enkelte amtskommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag.

Stk. 4. Det beregnede gennemsnitlige beskatningsniveau efter stk. 1 og 2 beregnes som de samlede amtskommunale nettodrifts- og anlægsudgifter divideret med det samlede amtskommunale beskatningsgrundlag i berregningsåret.

Udligning af udgiftsbehov

§ 14. Amtskommuner, hvis andel af de samlede udgiftsbehov er mindre end andelen af befolkningen i landet som helhed, yder et årligt tilskud til de amtskommuner, hvis andel af de samlede udgiftsbehov er større end andelen af befolkningen.

§ 15. En amtskommunes tilskud eller tilsvaer efter § 14 beregnes ved at gange forskellen mellem amtskommunens andel af udgiftsbehov og andel af indbyggertal med udligningsniveauet og med de samlede amtskommunale nettodrifts- og anlægsudgifter. Udligningsniveauet er 0,85.

Stk. 2. Det beregnede tilskud eller tilsvaer korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Såfremt det samlede tilskud efter stk. 1 afviger fra det samlede tilsvaer for amtskommunerne under ét, fordeles afvigelsen i forhold til den enkelte amtskommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag.

§ 16. En amtskommunes andel af de samlede udgiftsbehov, jf. § 5, stk. 1, bestemmes ved amtskommunens andel af følgende kriterier:

- 1) landets samlede antal indbyggere,
- 2) landets samlede antal indbyggere i aldersgruppen 0-20 år,
- 3) landets samlede antal indbyggere i aldersgruppen 15-19 år,
- 4) det køns- og aldersbetingede antal senge-dage,
- 5) den køns- og aldersbetingede sygelighed,
- 6) det samlede amtskommunale vejnet og
- 7) det socialt betingede udgiftsbehov opgjort ud fra antallet af børn af enlige forsørgere, samt antallet af enlige i aldersgruppen 65 år og derover.

Stk. 2. I beregningen af amtskommunens andel af de samlede udgiftsbehov, jf. stk. 1, indgår andelen tilknyttet de enkelte kriterier med en nærmere fastsat vægtfordeling. Indenrigsministeren fastsætter disse vægte og foranlediger, at disse justeres efter udgiftsudviklingen, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For nedenstående kriterier indgår i opgørelsen efter stk. 1 følgende vægte:

- 1) amtskommunens vejlængde med en vægt på 0,009,
- 2) antallet af børn af enlige forsørgere med en vægt på 0,100,
- 3) antallet af enlige i aldersgruppen 65 år og derover med en vægt på 0,100.

9. I § 17, stk. 2, nr. 1, ændres »kildeskattelovens § 64, stk. 4,« til: »§ 16 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat,«.

§ 17. Staten yder et årligt tilskud til amtskommunerne, der fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes som summen af:

- 1) det foregående års tilskud med tillæg eller fradrag som følge af éngangsreguleringer og op- og efterreguleringer samt det samlede rentetillæg som følge af 8-procent-

points-tillægget efter kildeskattelovens § 64, stk. 4,

10. § 18 affattes således:

»§ 18. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er mindre end 90 pct. af landsgennemsnittet.

Stk. 2. Tilskuddet efter stk. 1 beregnes som 0,40 ganget med det i landsudligningen af forskelle i beskatningsgrundlag anvendte beskatningsniveau, efter § 3, stk. 2, og forskellen mellem den enkelte kommunes beskatningsgrundlag pr. indbygger og 90 pct. af landsgennemsnittet. Det samlede tilskud fremkommer ved at gange med kommunens indbyggertal.«.

§ 18. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er mindre end 87 pct. af landsgennemsnittet. Ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget og beregningen af tilskuddet korrigeres der for regionale forskelle i lønniveauet, jf. § 3, stk. 2.

Stk. 2. Tilskuddet efter stk. 1 beregnes som 0,40 ganget med det i landsudligningen af forskelle i beskatningsgrundlag anvendte beskatningsniveau, jf. § 3, stk. 4, og forskellen mellem den enkelte kommunes beskatningsgrundlag pr. indbygger og 87 pct. af landsgennemsnittet. Det samlede tilskud fremkommer ved at gange med kommunens indbyggertal.

11. § 19 affattes således:

»§ 19. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner. Tilskudsrammen 123 mio. kr. for kommuner og 50 mio. kr. for amtskommuner. Tilskuddet reguleres fra og med 1997 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For året 1997 forhøjes tilskuddet med en procent ud over satsreguleringsprocenten svarende til den nedregulering, der følger af forhøjelsen af arbejdsmarkedsbidragene.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan fra tilskudsåret 1996 yde et særligt tilskud til kommuner og amtskommuner, hvis samlede byrdefordelingsmæssige tab i forbindelse med lov nr. 467 af 30. juni 1993, lov nr. 423 af 1. juni 1994 og de ændringer, der i 1995 er gennemført i tilskuds- og udligningssystemet med virkning fra

og med 1996 og i refusionssats for boligsikring beregnes at overstige 0,2 pct. af deres beskatningsgrundlag. Den enkelte kommunes og amtskommunes samlede byrdefordelingsmæssige tab opgøres som summen af:

- 1) tab ved lov nr. 467 af 30. juni 1993, der er beregnet til at overstige 0,15 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.
- 2) tab ved lov nr. 423 af 1. juni 1994, der er beregnet til at overstige 0,3 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.
- 3) tab eller gevinst ved de ændringer i der i 1995 er gennemført i tilskuds- og udligningssystemet med virkning fra og med 1996 og i ændret refusionssats for boligsikring.

Stk. 3. Tabet efter stk. 3, fastsættes på grundlag af de på lovgivningstidspunktet beregnede konsekvenser. Tilskuddet for 1996 ydes for kommuner og amtskommuners samlede byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger 0,2 pct. af deres beskatningsgrundlag. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med 0,2 procentpoint.«.

§ 19. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner. Tilskudsrammen for 1995 udgør 103,9 mio. kr., for 1996 og 1997 113,9 mio. kr. og fra og med 1998 123,9 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra 1996 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For hvert af årene 1996 og 1997 forhøjes tilskuddet med en procent ud over satsreguleringsprocenten svarende til den nedregulering, der følger af forhøjelsen af arbejdsmarkedsbidragene.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan for tilskudsårene 1995 og 1996 yde et særligt tilskud til de kommuner og amtskommuner, hvis byrdefordelingsmæssige tab i forbindelse med skattereform, ændret satsregulering og bruttoficering af sociale ydelser beregnes at overstige en vis del af deres beskatningsgrundlag. Denne del udgør 0,15 pct. for tilskudsåret 1995 og 0,20 pct. for tilskudsåret 1996. Tilskuddet ydes for det tab, der overstiger den del af beskatningsgrundlaget, der er nævnt i 2. pkt.

Stk. 3. Indenrigsministeren kan for tilskudsåret 1995 yde et særligt tilskud til de kommuner, hvis byrdefordelingsmæssige tab som følge af de ændringer, der ved denne lov gennemføres i tilskuds- og udligningssystemet, beregnes at overstige 0,3 pct. af deres be-

skatningsgrundlag. Tilskuddet ydes for det tab, der overstiger 0,3 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.

13. § 21, stk. 2, 4. pkt., stk. 3, 4. pkt. og stk. 4, 2. pkt., ophæves.

§ 21. — — —

Stk. 2. Tilskud til dækning af kommunernes merudgiftsbehov efter stk. 1, 1. pkt., ydes med 3.242 kr. pr. indvandrer og flygtning og yderligere 15.088 kr. pr. 6-16-årig indvandrer og flygtning. Tilskuddet ydes til indvandrere og flygtninge, som inden for de seneste 10½ år regnet fra den 1. januar i tilskudsåret har fået opholdstilladelse. Der ydes endvidere tilskud til indvandrere og flygtninge med udenlandsk nationalitet, som har haft mere end 10½ års opholdstilladelse. En kommunes tilskud korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Tilskud til dækning af kommunernes merudgiftsbehov efter stk. 1, 2. pkt., ydes for flygtninge, der den 1. januar i tilskudsåret har haft opholdstilladelse i Danmark fra 1½ år til 10½ år, og herudover pr. 1-5-årig flygtning uanset opholdets varighed. Tilskuddet pr. flygtning fastlægges til henholdsvis 17.188 kr., 29.883 kr., 22.413 kr., 14.941 kr. og 7.471 kr. pr. flygtning med opholdstilladelse i henholdsvis fra 1½ år til 6½ år, fra 6½ år til 7½ år, fra 7½ år til 8½ år, fra 8½ år til 9½ år og fra 9½ år til 10½ år. Tilskuddet pr. 1-5-årig flygtning fastlægges til 16.077 kr. En kommunes tilskud korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 4. Tilskud til kommunerne efter stk. 1, 3. pkt., ydes årligt med 1.000 kr. pr. person beregnet på basis af det gennemsnitlige antal asylansøgere og lignende grupper af udlændinge i kommunen. En kommunes tilskud korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

**14. § 23, stk. 3, ophæves.
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.**

§ 23. — — —

Stk. 3. En amtskommunes tilskud eller svar efter stk. 2 korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 4. En amtskommunes udgiftsbehov vedrørende AIDS efter stk. 1 fastlægges til 774.358 kr. ganget med antallet af nyanmeld-

te AIDSpatienter med folkeregisteradresse i amtskommunen på diagnosedatoen. Beløbet reguleres for 1995 og senere år én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For hvert af årene 1995-1997 forhøjes tilskuddet med en procent ud over satsreguleringsprocenten svarende til den nedregulering, der følger af forhøjelsen af arbejdsmarkedsbidragene.

15. I § 24, 1. pkt. i afsnittet »Beskatningsgrundlag for en kommune«, ændres: »Summen af provenuet af kommunens indkomstskat og særlige indkomstskat til: »Provenuet af kommunens indkomstskat«.

16. I § 24, ophæves 3. pkt. i afsnittet »Beskatningsgrundlag for en amtskommune«.

17. I § 24, 1. pkt. i afsnittet »Faktisk beskatningsniveau«: udgår: »og, for kommunernes vedkommende, særlig indkomstskat«.

§ 24. I denne lov forstås ved:

Beskatningsgrundlag for en kommune:

Summen af provenuet af kommunens indkomstskat og særlige indkomstskat divideret med udskrivningsprocenten tillagt en af indenrigsministeren fastsat andel af de afgiftspligtige grundværdier.

Beskatningsgrundlag for en amtskommune:

Summen af provenuet af amtskommunens indkomstskat og grundskyld divideret med udskrivningsprocenten. For Københavns og Frederiksberg kommuner fastsættes det amtskommunale grundskyldprovenu som det samlede grundskyldprovenu ganget med forholdet mellem den for amtskommunerne gældende grundskyldpromille og den af henholdsvis Københavns og Frederiksberg kommune fastsatte promille. Amtskommunernes grundskyld korrigeres for den andel af grundskyldprovenuet, der indbetales til statskassen.

Faktisk beskatningsniveau:

Summen af provenuet af kommunens eller amtskommunens indkomstskat og grundskyld og, for kommunernes vedkommende, særlig indkomstskat divideret med beskatningsgrundlaget.

18. § 25, stk. 1-3, affattes således:

»§ 25. Tilskud og tilsvaret efter §§ 2, 11, 12, 18, 20 og 21 samt statstilskud efter §§ 10 og 17 beregnes på grundlag af de enkelte kommuners og amtskommuners beskatningsgrundlag, faktiske beskatningsniveauer, udskrivningsprocenter, og de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter i tilskudsåret.

Stk. 2. Tilskud og tilsvaret efter §§ 5, 8 og 14 beregnes på grundlag af kommunernes henholdsvis amtskommunernes samlede budgettede nettodrifts- og anlægsudgifter i beregningsåret, korrigeret for skønnede merudgifter henholdsvis mindredgifter fra beregningsår til tilskudsår, som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen og ændringer i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed, efter § 10, stk. 2 og § 17, stk. 2. De opgjorte nettodrifts- og anlægsudgifter reguleres til tilskudsårets skønnede prisniveau, og indgår endeligt i opgørelsen, således som opgjort pr. 1. juli i beregningsåret.

Stk. 3. Ved beregningen af kommuners og amtskommuners beskatningsgrundlag pr. indbygger og udgiftsbehov pr. indbygger samt ved fastsættelsen af det samlede tilskud eller tilsvaret, henregnes til folketallet i en kommune personer, for hvilke kommunen i henhold til lov om social bistand, lov om boliger for ældre og personer med handicap, og lov om sociale pensioner, har den generelle betalingsforpligtelse. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

§ 25. Tilskud og tilsvaret efter §§ 2, 5, 12, 14, 18, 20 og 21 samt statstilskud efter §§ 10 og 17 beregnes på grundlag af de enkelte kommuners og amtskommuners beskatningsgrundlag, faktiske beskatningsniveauer, udskrivningsprocenter og nettodrifts- og anlægsudgifter i beregningsåret.

Stk. 2. Ved opgørelsen af nettodrifts- og anlægsudgifterne til brug ved tilskuds- og tilsvareberegningen tillægges eller fradrages kommunernes og amtskommunernes skønnede merudgifter henholdsvis mindredgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen og ændringer i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed som nævnt i § 10, stk. 2, og § 17, stk. 2, opgjort i beregningsårets prisniveau.

Stk. 3. Ved beregningen af kommuners og amtskommuners beskatningsgrundlag pr. indbygger og udgiftsbehov pr. indbygger samt ved fastsættelsen af det samlede tilskud eller tilsvaret henregnes til folketallet i en kommune personer, for hvilke kommunen efter lov om social bistand, § 11, nr. 1, afholder udgifterne til bistand efter bistandslovens bestemmelser.

Stk. 4. Ved beregningen af efterreguleringerne for tilskudsåret 1995 korrigeres beskatningsgrundlag for amtskommuner, Københavns og Frederiksberg kommuner, for beregningsåret 1994 med de afregnede beløb efter kildeskattelovens § 64 B, idet der dog ikke indgår eventuelle beløb anvendt til afdrag på Hypotekbanklån.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter beregningsgrundlaget efter § 10, stk. 6. Indenrigsministeren bemyndiges til i ganske særlige tilfælde at korrigere beregningsgrundlaget efter § 10, stk. 6, hvis det påvises, at konteringen i regnskaberne på konkrete områder ikke er sket i overensstemmelse med de af Indenrigsministeriet fastsatte konteringsregler, eller hvis der kan dokumenteres helt ekstraordinære regnskabs tekniske omstændigheder, som gør regnskaberne usammenlignelige.

19. § 27, stk. 2, ophæves.

§ 27, stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter regler om opgørelse af den i stk. 10, stk. 6, nævnte andel af kommunernes udgifter for regnskabsårene 1992 og 1993.

20. § 30 affattes således:

»§ 30. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelse og afregning af tilskud og tilsvaret i henhold til § 20, stk. 2.«

1q § 30. Indenrigsministeren fastsætter regler om beregningen af det regionale lønindeks, der ligger til grund for korrektionen for regionale forskelle i lønniveauet for kommunalt henholdsvis amtskommunalt ansatte samt beregningen af korrektionen af henholdsvis beskatningsgrundlag og tilskud og tilsvaret.

22. § 33 affattes således:

»§ 33. Indenrigsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse om størrel-

sen af de endeligt opgjorte tilskud og tilsvaret efter §§ 5, 8 og 14, de endeligt opgjorte tilskud efter § 19, stk. 2, samt § 21, og de foreløbige opgjorte tilskud og tilsvaret efter § 11 og § 23.

Stk. 2. Den foreløbige opgørelse af tilskud og tilsvaret efter overudligningsbestemmelserne i § 11, stk. 1 og 4, foretages på basis af de enkelte kommuners faktiske beskatningsniveauer og udskrivningsprocenter i beregningsåret, samt det beregnede beskatningsgrundlag, efter stk. 7.

Stk. 3. Afregning af tilskud og tilsvaret efter §§ 2 og 10, § 11, stk. 2 og 3, samt §§ 12, 17 og 18, tilsvaret efter §§ 20 og 21 samt foreløbige bidrag i henhold til lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale moms-fond, sker i tilskudsåret enten på basis af kommunens egen beregning ved budgetvedtagelsen af foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb, efter stk. 4 - 6, eller på basis af en af indenrigsministeren udmeldt samlet beregning af tilskud og udligning for tilskudsåret, efter stk. 7 og 8.

Stk. 4. Til brug for kommunernes egen beregning af foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb, efter stk. 3 giver indenrigsministeren senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse om følgende:

- 1) Det skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger, og det samlede beskatningsgrundlag for kommuner i hele landet.
- 2) Det skønnede udligningsgrundlag for tilskud efter § 18.
- 3) Det skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger og det samlede beskatningsgrundlag for kommuner i hovedstadsområdet.
- 4) Det skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger og det samlede beskatningsgrundlag for amtskommuner i hele landet.
- 5) Det foreløbige opgjorte beskatningsniveau, efter § 3, stk. 2, § 4, stk. 2 og § 13, stk. 2.
- 6) Størrelsen af de samlede tilskud og tilsvaret, der fordeles efter beskatningsgrundlag efter §§ 10 og 17, og § 11 stk. 2, og 3, §§ 20 og 21. Indenrigsministeren lægger i den forbindelse et skønnet samlet udligningstilskud efter § 18 til grund.
- 7) Størrelsen af de samlede foreløbige bidrag i henhold til § 3, stk. 2, i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale moms-fond.

Stk. 5. Beregningen af de skønnede beskatningsgrundlag pr. indbygger og de samlede beskatningsgrundlag sker i overensstemmelse med de af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag i henhold til § 7 i lov om kommunale indkomstskat, jf. lov om amtskommunal indkomstskat § 10, og de skønnede grundværdier, efter stk. 8.

Stk. 6. Indenrigsministeren fastsætter regler om kommunernes budgettering og indberetning af tilskud og tilsvaret, efter stk. 3 og 4.

Stk. 7. I kommuner, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 7 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, anvender de af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag, sker afregningen i tilskudsåret af tilskuds- og udligningsbeløb efter stk. 3, på grundlag af en beregning foretaget af indenrigsministeren. Indenrigsministeren giver senest den 1. juli i året før tilskudsåret kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse om denne beregning.

Stk. 8. Beregningen af tilskuds- og udligningsbeløb efter stk. 7, sker i overensstemmelse med de i stk. 4 nævnte skøn, det af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag for kommunen efter § 7 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, de af indenrigsministeren skønnede afgiftspligtige grundværdier i tilskudsåret, og et skønnet folketal for tilskudsåret. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen.

Stk. 9. Ændringer i medfør af § 10, stk. 4, og § 17, stk. 4, meddeles af indenrigsministeren senest 14 dage efter Finansudvalgets tilslutning eller samtidig med meddelelsen efter stk. 1, om tilskud og tilsvaret for det kommende tilskudsår. Indenrigsministeren kan herefter foretage en tilsvarende korrektion i den enkelte kommunes eller amtskommunes foreløbige statstilskud, efter stk. 4 henholdsvis stk. 7.

Stk. 10. Indenrigsministeren giver senest 1. juli meddelelse om efterregulering for tidligere tilskudsår.

Stk. 11. Udgør de endeligt beregnede tilskud og tilsvaret efter denne lov et større eller mindre beløb end de beløb, der efter stk. 1-9 er afregnet med kommunen eller amtskommunen i tilskudsåret, afregnes forskelsbeløbet mellem staten og kommunerne henholdsvis amtskommunerne i året to år efter tilskudsåret, jf. dog stk. 13.

Stk. 12. Forskelsbeløb i henhold til stk. 11 tillægges forskelsbeløb for indkomstskat i henhold til § 16 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, og indgår ved beregningen af rentetillæg i henhold til denne lov.

Stk. 13. For kommuner og amtskommuner, der i medfør af § 7 i lov om kommunal indkomstskat, jf. § 10 i lov om amtskommunal indkomstskat, anvender det af indenrigsministeren udmeldte udskrivningsgrundlag, afregnes den andel af eventuelt forskelsbeløb, der kan henføres til ændringer i beskatningsgrundlag, beskatningsniveauer, udskrivningsprocenter og anvendte folketal af statskassen, jf. dog § 3, stk. 4, i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om Det kommunale Momsfond.

Stk. 14. Indenrigsministeren fastsætter i øvrigt nærmere regler om tidspunkt for afregning af tilskud og tilsvare efter denne lov.».

§ 33. Indenrigsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunal-

bestyrelser og amtsråd meddelelse om størrelse af de foreløbigt opgjorte tilskud og tilsvare efter denne lov, dog bortset fra tilskud efter §§ 19 og 20. Disse beløb afregnes i tilskudsåret.

Stk. 2. Ændringer i medfør af § 10, stk. 4, og § 17, stk. 4, meddeles senest 14 dage efter Finansudvalgets tilslutning, eller samtidig med meddelelsen efter stk. 1 om tilskud og tilsvare for det kommende tilskudsår.

Stk. 3. Indenrigsministeren giver senest den 1. juli meddelelse om efterregulering for tidligere tilskudsår.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter regler om den foreløbige opgørelse af tilskud og tilsvare efter stk. 1 og om efterreguleringen efter stk. 3.

23. § 36, stk. 4, ophæves.

§ 36, stk. 4. Forslag til revision af § 10, stk. 6, fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1995-1996.

Bilag 2

Illustration af virkninger af finansieringsreformen

Der er på de følgende sider vist nogle beregningseksempler på, hvordan ændringen i udligningssystemets tidsprofil (indførelse af selvbudgettering/samtidighed) og ændringer i form af statsgaranti på udskrivningsgrundlaget kan påvirke en kommunes økonomi.

Det er som nævnt i de almindelige bemærkninger ikke muligt at beregne, hvilken virkning disse ændringer vil have for 1996 og fremefter, da virkningen vil afhænge i første omgang af de budgetterede 1996-skattegrundlag og senere de faktiske 1996-skattegrundlag.

Eksemplerne viser derfor alene nogle beregnede virkninger af systemet under forudsætning af, at systemet var trådt i kraft i 1992.

I så fald ville udligningen for tilskudsåret 1992 have været baseret på 1992-indkomster i stedet for 1991-indkomsterne.

Beregningen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 1992 ville have været beregnet som de faktiske 1989-indkomster i kommunen fremskrevet med den landsgennemsnitlige stigning i udskrivningsgrundlaget.

Den isolerede virkning af statsgarantien ville kun blive aktuel, hvis kommunen havde valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

I beregningseksemplerne er virkningen af samtidighed og statsgaranti sammenholdt med den virkning, der er beregnet af ændringerne i udligningssystemet m.v.

Illustration af virkning ved finansieringsreform

A. Kommune med lav vækst i skattegrundlag (Ravnsborg, vækst 1989-1992 8,5 pct.)

Ny tidsprofil i afregningen

Nuværende system (eksempel for 1992):

Faktisk skatteindtægt 1992 (opgjort pr. maj 1994)	72.548
Tilskud og udligning beregnet på 1991-indkomster	39.744
I alt	112.292

Selvbudgettering/samtidighed

Faktisk skatteindtægt 1992 (opgjort pr. maj 1994)	72.548
Tilskud og udligning beregnet på 1992-indkomster	40.320
I alt	112.868
Ændring i forhold til nuværende system	+ 576

Statsgaranti med gen. vækst på 11,8 pct.

Skatteindtægt 1992 på 1989-skattegrundlag fremskrevet som landsgennemsnit 1989-92 ..	74.727
Tilskud og udligning beregnet på grundlag heraf	39.252
I alt	113.979
Ændring i forhold til nuværende system	+ 1.687

Til sammenligning

Ændring i byrdefordeling ved udligningsændringer incl. overgangsordning	-1.428
---	--------

*Illustration af virkning ved finansieringsreform***B. Kommune med højere vækst i skattegrundlag (Rudkøbing vækst 1989-92 14,2 pct.)**

Ny tidsprofil i afregningen

Nuværende system (eksempel for 1992):

Faktisk skatteindtægt 1992 (opgjort pr. maj 1994)	94.477
Tilskud og udligning beregnet på 1991-indkomster	33.528
I alt	128.005

Selvbudgettering/samtidig

Faktisk skatteindtægt 1992 (opgjort pr. maj 1994)	94.477
Tilskud og udligning beregnet på 1992-indkomster	32.784
I alt	127.261

Ændring i forhold til nuværende system	-744
--	------

Statsgaranti med gen. vækst pr 11,8 pct.

Skatteindtægt 1992 på 1989-skattegrundlag fremskrevet som landsgennemsnit 1989-92 .	92.501
Tilskud og udligning beregnet på grundlag heraf	34.320
I alt	126.821

Ændring i forhold til nuværende system	-1.184
--	--------

Til sammenligning

Ændring i byrdefordeling ved udligningsændringer incl. overgangsordning	+3.372
---	--------

*Illustration af virkning ved finansieringsreform***C. Kommune med gennemsnitlig vækst i skattegrundlag (Viborg, vækst 1989-92 11,7 pct.)**

Ny tidsprofil i afregningen

Nuværende system (eksempel for 1992):

Faktisk skatteindtægt 1992 (opgjort pr. maj 1994)	602.249
Tilskud og udligning beregnet på 1991-indkomster	128.388
I alt	730.637

Selvbudgettering/samtidig

Faktisk skatteindtægt 1992 (opgjort pr. maj 1994)	602.249
Tilskud og udligning beregnet på 1992-indkomster	128.484
I alt	730.733

Ændring i forhold til nuværende system	+96
--	-----

Statsgaranti med gen. vækst pr 11,8 pct.

Skatteindtægt 1992 på 1989-skattegrundlag fremskrevet som landsgennemsnit 1989-92 .	602.600
Tilskud og udligning beregnet på grundlag heraf	128.772
I alt	731.372

Ændring i forhold til nuværende system	+735
--	------

Til sammenligning

Ændring i byrdefordeling ved udligningsændringer incl. overgangsordning	-1.728
---	--------